ABONNEMENTS

Indochine		Union postale	
Un an....	8$00	Un an....	10$00
Six mois...	5 00	Six mois..	6 00

Annonces Légales
0$40 la ligne de 6 points sur justifications de 3 colonnes quelle que soit la page

Annonces Commerciales
Gré à traité à forfait

Đông-Pháp Thời-Báo

Le Courrier Indochinois

東法時報

NĂM THỨ TƯ SỐ 385
Ngày thứ sáu
15 Janvier 1926

Tổng-lý : NGUYỄN-KIM-ĐÍNH
Chủ-bút : NAM-KIỀU

BÁO QUÁN
71, đường Mac Mahon, 71
SAIGON
Dây thép nói (Téléphone) Số 324

DEPOT LEGAL INDOCHINE N° 4601

GIÁ BÁN

Đông-Pháp		Ngoại-Quốc	
Một năm...	8$00	Một năm..	10$00
Nửa năm...	5 00	Nửa năm...	6 00

Mua báo phải trả tiền trước
Mandat và thơ để gửi
M. NGUYỄN-KIM-ĐÍNH
Muốn bàn về việc buôn bán hay là việc gì cần thương nghị lấy

MỘT TUẦN XUẤT BẢN 3 LẦN, NGÀY THỨ HAI, THỨ TƯ, THỨ SÁU

MỘT VIỆC DÂN ĐOÀN NAM-KỲ TA NÊN LÀM

Việc gì mà dân đoàn Namkỳ ta nên làm làm vậy? Có phải là việc tiền chân một vị thủ-biến nào rồi góp tiền làm một bữa ăn uống cho no say không? Không! Có phải là việc nghinh tiếp một ông quan thầy nào rồi ọ-ẹ một bài đít-cua bợ đở phải không? Không! Những việc ấy là việc riêng của một bọn người chớ có phải là một việc của dân đoàn Namkỳ ta nên làm đâu!

Vậy thì một việc dân đoàn Namkỳ ta nên làm đó là việc gì? Bổn-báo xin đem chút ý kiến mà bày tỏ ra đây, mong rằng các bạn đồng-nghiệp đồng chí và quốc-dân tán-thành cho, thiệt là một việc nghĩa cứ nên làm vậy.

Ông Bùi-quang-Chiêu là người thế nào? Ông Bùi-quang-Chiêu đối với quốc-dân ta thế nào? Chẳng phải nói thì ai cũng đã rõ cả. Cách mấy chục năm về trước, trình-độ dân Namkỳ ta còn thuộc về cái thời ấu-trĩ, hình như chưa biết đến quyền-lợi là gì, vậy mà ông Bùi-quang-Chiêu đã là người tỉnh giấc ngủ trước nhứt, lập nên tờ báo *La Tribune Indigène*, để bênh vực quyền-lợi cho quốc-dân, cái tấm nhiệt-thành của ông đã từng tỏ ra nơi lời nói, thì thố ở việc làm, người ta thường suy-tôn ông là một bậc lãnh tụ và tiên-tiến ở trong Nam, những công-việc của ông làm, thiệt có ảnh-hưởng đến xã-hội lắm vậy. Nhơn vừa rồi ông qua bên Pháp-quốc, ông qua bên Pháp-quốc không phải là cuộc tráng-du của một người, mà có ảnh-hưởng đến sự vận-động của một nước, trong mấy tháng trời ông ở bên Pháp, đã từng cả hơi lớn tiếng mà bênh-vực quyền-lợi cho người Nam, nào cổ-động trên báo-chương, nào tuyên-bố trước công-chúng, khi quan Toàn-quyền Varenne sắp sang nhận chức Toàn-quyền ở Đông-Pháp, ông đã yết kiến ngài mà ký thác cái vận-mạng của dân Việt-Nam. Tới khi có cuộc hội-nghị dân-chủ quốc-tế về việc hòa-bình ở Luxembourg ông có đến dự hội và đọc một bài diễn-văn, bài diễn-văn đó không phải là một bài «chiếu-lệ», vụ tại cho có đầu có đuôi, hay là một bài «lẻ mép», văn-chương thì cực-kỳ hoa-mĩ, mà rút lại chẳng có gì, bài diễn-văn của ông thì khác hẳn thế, cố thỉnh cầu cho quốc-dân ta nhiều điều quan-trọng, hiện được hội-đồng đồng-thinh biểu đồng-tình, ta không chưa dám chắc rằng những lời thỉnh-cầu trong bài diễn-văn đó có được thiệt-hành không? Song dầu chưa thiệt hành nhưng cũng được tỏ ý minh nơi cái chỗ hội-nghị về dân-chủ quốc-tế, thì biết đâu không ảnh-hưởng về sau. Coi đó đủ biết rằng ông không một giờ nào phút nào là dám quên quốc-dân cả.

Nay nghe tin ông sắp trở về, các hội-đồng người Việt-Nam ở bên ấy có đặt tiệc thiết-đãi ngài rất long trọng, còn về phần dân-đàn Nam-kỳ ta thì sao? Đối với một người hết lòng vì nước vì dân như thế, mà có lẽ ta nhìn bằng một con mắt lãnh đạm hay sao? Bổn-báo tính nên nghinh tiếp một cách long-trọng và thân-mật thế nào cho xứng đáng với cái tấm lòng quí hóa ấy, cái công trạng khó-nhọc ấy.

Chúng ta định ra cuộc tiếp rước ông Bùi-quang-Chiêu nầy khác hẳn với những cuộc tiếp rước khác, nghĩa là không phải vì cái chủ-đích «mua lòng quan thầy» hay muốn được mề-đay kim-khánh gì, mà chỉ là cái đặc-ân ban cho kẻ có công, khiến cho người sau trông đó mà vui lòng khích-khuyến, há chẳng là việc nên làm lắm sao?

Ở vào cái xã-hội hữu-hồn, thì việc phải biết làm, đều hay biết tán thưởng, người con gái chết vì người tình; người học trò chết vì tri-kỷ; những công-việc của người làm phải có quốc-dân tán-thưởng hoan-nghinh, thì ai cũng vui lòng nống chí mà ráng công đền cái ơn tri-ngộ; chớ nếu ai làm phải mặc ai, quốc-dân không biết đấy là đâu, thì há chẳng làm cho người nản chí buồn lòng sao!

Vậy bổn-báo xin đem cái ý kiến nầy ngỏ cùng các bạn đồng-chí của quốc-dân, và các bạn đồng-nghiệp, nhứt là báo *L'Echo Annamite* vui lòng tán-thành cùng bổn-báo, cho việc làm có hiệu quả. Mong lắm! Mong lắm!

Đ. P. T. B.

(1) Khi cuộc tiếp rước nầy được nhiều người tán thành, và khi ông Chiêu sắp về tới nơi, bấy giờ bổn-báo sẽ hô-hào và thương-lượng cùng các bạn đồng chí, để định nên cái chương trình tiếp rước ấy.

B. B.

Cùng độc giả rất yêu quí

Hôm rày bổn-báo đã có tỏ các việc chẳng may của bổn-báo là vì muốn phương tiện cho chư quí độc-giả nên phải đặt người đến tận nơi thâu bạc, chẳng đó mấy người ấy đua nhau người trước làm gương xấu kẻ sau noi theo, đòi rồi xài của bổn-báo hết mấy ngàn đồng tưởng chư độc-giả cũng động mối thương tâm mà thương giùm bổn-báo rồi.

Vậy phiền cùng quí độc-giả, mấy ông mua cũ đã hết hạn, hoặc mấy ông mới mua, tiếp đặng thơ của bổn-báo, hoặc thấy ghi ngày mãng trên nhãn gởi nhựt trình, hoặc có giấy của nhà dây thép mời đóng tiền thì xin đem lòng sốt sắng giùm. Bổn-báo sắp cho xuất bản hằng ngày, song cái hi vọng đó đặt cùng không đặt đều do ở nơi lòng sốt sắng của quí độc giả vậy còn hăng-ái như thế, nên biết vậy thì

MẤY CÂU CHUYỆN

trong lúc đi thăm ông Phan-bội-Châu

Ngày 27 Décembre, khi sáu giờ tối, có những ông biện tôn sau nầy: Lê-Ấm, Nguyễn-đình-Ngân, Trần-đình-Nam, Võ-bá-Hạp, Nguyễn-hữu-Trí, Đỗ-hữu-Dương, Tăng-Dục, Nguyễn-quí-Phần, Nguyễn-hữu-Tuấn, Huỳnh-Dư, Ng.-khoa-Tú và nhiều ông khác nữa, đến thăm cụ Phan-bội-Châu mới về Huế ở tại công thự thị-lang bộ-binh là nơi của ông Nguyễn-bá-Trác. Khi mới tới cửa thấy có hai tên lính đứng gác. Lúc vào đến nhà thì các ông ấy liền xin yết kiến cụ Phan. Cụ Phan tiếp các ông ấy bên chái đông Bộ, bên cạnh chỗ cụ nằm. Các ông chắp tay chào, cụ Phan đứng dậy đáp lễ. Ông Trần-đình-Nam giới thiệu các ông ấy với cụ xong rồi thời thưa rằng:

— Thưa cụ, anh em chúng tôi ham mộ tiếng cụ đã lâu, nay cụ về đây, anh em chúng tôi đến để tỏ chút cảm tình lâu nay. Anh em chúng tôi còn có nhiều người ở xa không thể đến thăm cụ được, nên có cái thơ gởi lại đây tôi xin thay mặt đọc cho cụ nghe (thơ đăng ở dưới)

Đọc xong, cụ Phan đáp lại rằng: Tôi mới về đây, công chuyện còn chưa định ra thế nào, tình thế cũng chưa rõ ra làm sao. Các ông có lòng đến thăm tôi, đem những lời thành thiệt tặng cho tôi thiệt là các ông thương tôi lắm, tôi lấy làm quí hóa trân trọng những lời mà các ông đã kể trong thơ nầy.

Ông Ng-bá-Trác nói: «Quan Khâm Sứ còn đi vắng công việc cụ Phan chưa định ra làm sao; và lại cụ Phan có địa vị cụ Phan, các ông có địa vị các ông, địa vị khác nhau thì công việc khác nhau, tôi tưởng địa vị cụ Phan các ông không phải bàn đến».

— Ông Trần-đình-Nam nói: «Thưa ngài (vâng địa vị khác nhau thật) địa vị Phan-bội-Châu khác, địa vị Ng-bá-Trác khác, đến như địa vị Trần-đình-Nam cũng khác, địa vị nào mà không quan hệ gì đến quốc-dân, thì có địa vị cũng như không địa vị, anh em chúng tôi có cần bàn đến làm gì. Vì địa vị cụ Phan thật có quan hệ đến vận mạng của quốc-dân mà có quan hệ đến vận mạng của quốc-dân tức là có quan hệ đến anh em chúng tôi nên anh em chúng tôi phải bàn.

Địa-vị của cụ Phan có quan-hệ là vì ảnh-hưởng của cụ to. Thường thường có những người quỷ quyệt tìm cách lợi dụng những ảnh hưởng to lớn như ảnh hưởng cụ Phan, làm cho những tấm lòng thành thiệt một đôi khi phải sai lầm, thời phải thất hi vọng, vì thế cho nên anh em chúng tôi phải lo.»

— Cụ Phan nói: «Thiệt vậy, nếu không quan sát cho kỹ, thì cũng lầm thiệt. Chính tôi đây cũng đã lầm rồi. Số là lúc tôi ở ngoại quốc tình thế trong nước không được rõ, cho nên không quan sát được mấy. Kịp đến khi về Hànội, ở trong ngục mấy tháng trời, không giáp mặt một người Annam nào cũng không tin tức gì cả. Khi bấy giờ tôi nghĩ rằng: có lẽ mình đi ra hơn 20 năm nay, quốc-dân chưa thấy làm nên việc gì, cái dân khí hoặc đã nguội đi rồi, không chừng không còn chút cảm tình gì với mình chăng. Bây giờ nếu mình mà chết, chắc cũng không có ảnh hưởng gì, thôi thì sống để xem ra sao, hoặc may có ngày khôi phục cái tấm lòng của mình đối với quốc-dân chăng. Mãi đến bữa xét án, tôi mới được bước chơn ra ngoài, thì thấy người đi coi đông lắm, coi hộ ai cũng có cảm tình với tôi song tôi cũng chưa được biết tình thế cho rõ. Bữa tôi ra ngục, liền thấy người canh cửa nói với tôi rằng: «Ông ơi, ông ở trong ngục, ông không rõ, chớ mấy tháng nay trong Nam ngoài Bắc, nhứt là ở Hànội nầy, người ta kêu nài cho ông tấm đó, ông à». Tôi nghe nói dựt mình mà ngẫm rằng: Hỡi ôi! đồng bào còn thương đến tôi như thế, dân khí ta chết quách trong ngục để tạ cái cảm tình của quốc-dân là hơn». — Ông Nguyễn-bá-Trác nói: «Cụ không chết là phải; nếu cụ mà chết đi, thì mất một cái mừng quí báu; cụ còn sống là cái mừng quí báu ấy hãy còn; cụ còn sống thì có thể giúp cho Nhà-nước được nhiều việc rất hay». — Ông Nguyễn-đình-Ngân nói: «Người anh hùng sống thì còn mà chết cũng không mất, vì là cái sống và cái chết của người anh hùng đều có quan hệ cả. Người anh hùng còn sống, bổ ích cho quốc dân đã đành, mà nếu gặp lúc anh hùng phải chết, thì lại có thể làm mạnh thêm thinh thế cho quốc-dân lắm nữa. Cụ Phan còn sống đến giờ vẫn là nòi giống Việt-Nam còn lại một cái mầm tốt. Cụ Phan mà chết đi bữa nọ có lẽ nay mai nảy ra biết bao nhiêu mầm tốt khác. — Cụ Phan nói: «Ông nói thiệt phải. Phan-bội-Châu khi ở trong ngục mà chết, về sau may cũng nảy được thêm mầm, Phan-bội-Châu còn lại ngày nay, chỉ có một cái mầm mà còn phải lo sao cho khỏi hư khỏi nát. — Ông Nguyễn-đình-Ngân nói: «Thưa cụ, sự chết của cụ thì bữa nay không phải nói nữa; bây giờ nên qui cái sự sống của cụ mới phải. Nhà nước đã tha cụ, mà cụ đã về đây, chắc là Nhà-nước không đãi cụ như khi cụ ở Hanoi. Thế mà mấy hôm nay cụ ở một nơi buồng chái, không thể thông gì, ngoài cửa lại có lính canh gác, ai vào thăm cũng có ý cấm ngăn, như thế anh em chúng tôi không hiểu ý gì». — Ông Ng-bá-Trác nói: «Không phải, lính gác đó là lính gác của tôi, còn như ai vào cũng chưa muốn để trực tiếp cụ, là sợ ồn ào không tiện». — Ông Nguyễn-đình-Ngân nói: «Giữ sự ồn ào vẫn là phải, song đã là người vô tội, thì vì muốn thăm cụ, cụ muốn tiếp ai cũng không có can gì. Nhà nước không canh gác cụ, mà ngài lại đi canh gác cụ là nghĩa-lý gì? Anh em chúng tôi tới thăm cụ, vì chút cảm tình, cũng vì chút cảm tình ấy nên mới dám thưa một đôi lời. Anh em chúng tôi không phải theo tánh hăng hái để trông cụ làm được công nầy việc nọ ngay bây giờ đâu, làm công nầy việc nọ mà cho hiệp được với cái tâm mình, thì buổi nầy chưa phải là buổi để làm; cái ảnh-hưởng của cụ hơn hai mươi năm về trước cũng đã to rồi, nếu cụ giữ cái ảnh-hưởng ấy cho hoàn toàn, để cho con em sau làm gương, thế cũng là sự nghiệp, mà cái sự nghiệp tạo-nhân, có lẽ ở trên cái sự nghiệp kết quả.

Ông Phan nói: Những lời các ông nói với tôi thiệt là thẳm thận và thiệt chí tình. Tôi xin bộc bạch với các ông rằng: «Tôi còn sống được ngày nào, tôi cứ xin cẩn thận ngày nầy; nếu về sau mà có bại hoại mất cái danh giá nhỏ của tôi, thì xin cứ đem súng lục mà bắn vào Phan-bội-Châu nầy. Ông Trần-đình-Nam nói: «Thưa cụ, đối với một người có tâm tình, anh em chúng tôi mới có cảm tình. Vì anh em chúng tôi cảm cái lòng của cụ nên mới đến hầu chuyện cùng cụ chiều hôm nay. Còn ra những kẻ không biết tình không biết ái, thời súng lục là một sự tầm thường vậy!»

Khi mấy câu chuyện nầy xong thời đã bảy giờ rưỡi tối các ông ấy từ biệt cụ Phan mà lui.

Minh Giang lai cảo

Nguyễn văn bức thơ gởi cho ông Phan-bội-Châu

Thưa ông,

Mấy lời nầy là lời dân-em của ông viết cho ông, xin ông lưu ý xét lại.

Trong mấy mươi năm trời anh em chúng tôi hâm mộ cái lòng ái-quốc của ông, cảm cái cảnh phong-trần ly quốc của ông, tin cậy nơi ông. Cái hồn nước Nam vẫn theo ông trong mấy mươi năm ở hải-ngoại. Chẳng may ông bị bắt, anh em chúng tôi lấy làm ái-ngại vì hai lẽ như sau nầy:

Một là nếu Nhà-nước khép án tử-hình, thời anh em chúng tôi mất một người anh cả rất trung-thành, một người hướng đạo rất can đảm; hai là nếu Nhà-nước tha cho ông thời anh em chúng tôi phải ấy nay về sự khó khăn xử trí của ông thế nào cho được hoàn toàn danh tiết.

Trong mấy tháng ông bị giam ở Hànội, quốc-dân đã mấy lần yêu cầu Nhà nước phóng-thích cho ông. Nào người ở bên Pháp, nào học-sanh ở trong nước, cho đến phụ-nữ nhơn-dân ai ai cũng đồng-tâm cổ-động cho ông được tha. Xem như thế thì biết cái cảm-tình của quốc-dân đối với ông thân-thiết biết là chừng nào!

Nay ông được tha thời dư-luận về việc ông thật là phân-vân:

Kẻ thời nói nay ông mình già tóc bạc rồi, không vui hành-động nữa, đành bỏ cái chủ nghĩa hoài-bão của ông trong lúc tráng thời.

Kẻ thời nói chắc ông cũng một lòng tham sanh úy tử màng việc công-danh mà chịu làm những điều đê hạ như các người khác.

Kẻ thời nói các việc của ông làm đều là to tát cả, nhưng vì suy nghĩ chưa đến nơi, nay ông xem sự thế không thành, mà đem thân tự đầu cho rồi một kiếp để tránh tiếng thị phi về sau.

Lại có nhiều kẻ thì vẫn sùng bái ông là một người anh hùng hào kiệt, vì nước quên mình, nằm trong cơn nguy biến mà trí vẫn không nao.

Anh em chúng tôi đây đã chưa biết ý kiến của ông thế nào, mà lại chắc ông không rõ dư luận như thế nên phải bộc-bạch cùng ông đôi ba tư-tưởng để ông xem mà suy xét, hoặc may giúp được trong sự hành động của ông cho khỏi thất nhơn vọng.

Một là nay ông không rõ sự khuynh-hướng của quốc-dân thế nào, thời chưa nên vội bày tỏ chánh kiến ra ngay, sợ khi có sai lầm mà thất nhơn vọng;

Hai là ông nay chưa rõ các việc chánh-trị trong nước, thời dầu Chánh-phủ có hỏi ý-kiến ông, cũng xin ông để thong thả rồi sẽ nói, vì sợ nói khi có sai mà thất vọng.

Cứ theo dư-luận thời ở địa-vị ông bây giờ, chưa nên ngôn luận, chưa nên hành động, chưa nên giao thiệp vội vàng, hãy nên trí thân ở cuộc ngoạt mà dò xét cho đến nơi đến chốn để khi nói ra ai cũng cho là hay, làm ra ai cũng cho là phải, giao thiệp với ai cũng đắc nhơn.

Cái cử chỉ của ông bây giờ có quan hệ lớn với hậu vận nước nhà với danh-thể ông, với phẩm giá quốc-dân, xin ông cẩn thận.

Nay kính,

KÝ TÊN quí Ông: Lê-Thước, Phạm-văn-Quảng, Trần-bá-Vinh, Đặng-Dư, Trần-đình-Nam, Thân-trọng-Phước, Nguyễn-kinh-Chi, Nguyễn-quí-Phần, Lê-Ấm, Lê-phan-Thoại, Huỳnh-Dư, Ung-Hoát, Ung Thông, Nguyễn-hữu-Phi, Phan-văn-Hy, Tăng-Dục, Thanh-Nguyên, Nguyễn-khoa-Tú, Nguyễn-hữu-Tuấn, Nguyễn-đình-Ngân, Võ-bá Hạp, Đỗ-hữu-Dương, Bà Đạm-Phương, bà Huỳnh Phô, bà Lê-Thông, cô Trần-như-Mẫn, cô Hoàng-thị M.Vệ.

T. N. D. B.

Cũng là Annam

Mới vừa rồi tiếp được số Đ. P. T. B. 381 lật ra coi trương đầu thấy có bài: «*Nói ra luống những đau lòng*»! thấy tựa lạ nên lật đật coi cho rõ sự gì. Coi chưa được hết bài mới tới câu: «*ba vị quan chủ tỉnh Annam và hơn 10 viên Tri-huyện đồng nhau làm một lá đơn xin với Chánh-phủ Pháp thà nào cũng giết ông Phan bội-Châu đi chớ nếu tha cho ông thì nước Nam tất có một phen đại loạn*» coi mới vừa tới đây, tay chơn của tôi dường như bị ai dằn ai chặt, mê-mỏi rụng rời, buông xụi tờ báo xuống dất mất đượm giọt châu, họng cứng đơ dường như ai bóp, có miệng mà mở chẳng ra lời, có xác mà không hồn, ngồi trơ trơ như hình gỗ, nghẹn ngào không nói được tiếng gì, chỉ ngồi chất lưỡi khóc một mình.

Tôi khóc đây không phải là sợ ông Phan bội Châu phải bị giết mà khóc, tôi khóc là chỉ khóc cho tổ tiên ta vô phước mà sanh ra những đứa con cháu như thế, đã không binh vực giúp đỡ nhau lại còn đi xuôi giục người giết hại anh em mình mà cầu quyền quí, lấy máu thịt của anh em mình làm mồi câu khuê-bài (médaille) câu phẩm tước. Ôi! tổ tiên ta không biết ở dưới suối vàng có đớn đau lòng vì những điều của con cháu không?

Ôi! ai là con cháu Lạc-Hồng nghe thấy chuyện nầy mà không đau đớn lòng. Một kẻ thơ sanh ở trường sơ-đẳng, ở lớp thứ giai, hay được ông Phan bị bắt và bị xử chung thân khổ sai, thì đau đớn không cùng bỏ ăn bỏ uống lơ lơ láo láo, chạy ra chạy vô hỏi đon hỏi rem coi tin tức quả vậy chăng. Được tin rõ ràng lại chân mày lụy ứa, kêu trời than đất van vái chỏ thánh thần phò hộ cho ông Phan khỏi. Đến lúc được tin rằng: «nhờ lượng quan Toàn-quyền khoan-hồng tư điện-tín về Pháp-quốc mà xin tội cho ông Phan và cũng nhờ Chánh phủ Pháp rộng tình xử ông chiếu tha thứ cho ông Phan» thì lại mừng quýnh mừng quíu, nhảy nhà nhảy nhót reo cười om sòm, nào ông Phan có phước, nào ông Toàn-quyền có đức, Chánh-phủ công-bình trọng ơn? Lấy đó mà sánh với mười mấy vị kia thì có hổ thẹn cho mấy vị ấy chăng? Một đứa học-sanh mới lên 12, 13 tuổi mà có cái cảm tình với ông Phan đường ấy, biết thương nòi giống con Hồng cháu Lạc còn mấy vị kia cũng là hạng người học thức, mang râu đội mão mà không có cảm tình với ông Phan, không biết thương nòi giống thì thôi lại còn đem cái thói độc-ác để cầu xin giết ông Phan, ôi! cũng là con Hồng cháu Lạc, ôi! cũng là Annam!!!

Hỏi ai là con cháu Hồng-Lạc có nên nhìn mấy vị nầy là nòi giống của ta chăng? Có nên gần gủi họ chăng? Còn Chánh-phủ Pháp có nên thưởng họ khuê-bài chăng? Có nên thăng quan cho họ chăng? Có nên để họ ở trong ngạch chánh-trị chăng? Kia gương Bản-Hồng nọ tích Tân-Cối đó xin Chánh-Phủ xét lại!!!

NHỰT-YÊN

HƯỚNG TRUYỀN

HOA-LANG

Đê vỡ

Nước lụt càng ngày càng dữ dội, các bờ đê ở Hoa-lang (Hollande) theo nhau mà vỡ cả. Đường sá đều bị ngưng. Từ Arleeur đến Utrecht xe lửa qua lại không được. Ở Rhénanie (Đức) hơn 50.000 người không có nhà cửa mà ở, một thành Collogne thiệt hại hơn 7 triệu dollars: Các mạn thuộc hạt Hartt và hạt Sarre cũng bị hư hao rất nhiều. Sở tạo-tác của nước Ben-rit (Belgique) cũng tổn hại hơn 25.000.000 quan.

POLOGNE

Nội loạn ở nước Phổ-ban-Nha (Pologne)

Có nhiều nơi bị cướp bóc, các nhà hàng đều đóng cửa, nhiều làng bị đốt phá! Bắt được hơn 500 đám.

ĂNG-LÊ

Một việc rất khó khăn cho Hồng-mao là vấn-đề Yệt-lan (Irlande)

Các nơi trong nước Hồng-mao đều lo về việc nước Irlande dâng đơn trước hội Vạn quốc. Theo như tờ hòa-ước năm 1910 thì những nước tự trị được vào hội Vạn quốc. Chánh-phủ Hồng-mao phản đối về việc để cho nước Irlande vào hội Vạn-quốc cho là không

Do anh Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74)
tặng cho Kho Sách Xưa của Quán Ven Đường.

hiệp lỗ, vì rằng, nước Irlande là một nước chư hầu nước Anh. Họ cho việc xảy ra ở miền Nam nước Irlande là một việc thuộc về quyền nội địa nước Hồng-mao, hội Vạn-quốc không phép can dự đến. Họ phản đối mà việc đã rồi. Hội Vạn-quốc xử đoán ra thế nào, sau này ta sẽ biết.

I-TA-LI

Một phần thưởng khuyến khích của nước Ý

Trong khi làm lễ kỷ-niệm về cuộc chiến thắng của nước Ý. Các nghị-viên hội Không-trung ý *A-rân-tin* đã trích một món tiền 50.000 livres làm một món giải thưởng cho nhà phi-công ý nào bay qua biển Đại-tây trước hết.

RÚT-XI

Nước Nga không chịu vào hội Vạn-quốc

Báo *Rotefahne*, ông Tchitcherine có tuyên bố rằng nước Nga không vào hội Vạn quốc là việc nhứt định, chớ không phải là việc tạm thời.

TRUNG-HUÊ

Một cách trừ trộm cướp ở Quảng-đông

Chánh phủ Quảng đông thấy có nhiều đơn đầu cáo về việc trộm cướp, nên đã hạ lịnh cho các quan võ ở các quận huyện phải kêm thúc lính tráng trong cơ đội mình. Nếu còn thấy xảy ra việc cướp phá nữa thì Chánh-phủ sẽ cách chức những quan võ ở gần miền bị cướp ấy.

Một trận đánh nhau rất dữ dội

Quân Phùng-ngọc-Tường nhơn khi Trương-tắc-Lâm và binh quốc-dân đánh nhau rất dữ dội bèn chiếm đất Thiên-tân. Binh Trương và binh quốc dân hao rất nhiều. Nghe đâu xáp trận đánh nhau bằng lưới lê nữa.

Tòa Đại-Hình Mytho

Tòa Đại Hình Mytho mở hội xử kỳ thứ tư năm 1925. xử 24 vụ thuộc về hạt Mytho, Gocong, Tânan, Sadec, Vinhlong. Châudốc, Bentre và Travinh, khởi-sự ngày 16 Décembre cho đến bữa 26 Décembre mới mãn, có các quan sau nầy ngồi xử: ông André, quan Tòa áo-đỏ, ông Moreau quan quyền Chưởng-lý, ông Pierre quan Tòa Mytho và ông Siégo quan Tòa Travinh, ngồi tả hữu tham án. ông Durban, ông Philippe-Du, ông Paul de Coudappa, ông Trương-minh-Ký và ông Khá, cả phó-biện án, Bốn vị hội-đồng Annam; Tuông ngôn hữu-thệ thì thầy Trần-đắc-Trân và Son Gao, hầu tòa có ông Adicéam và Aimé Truồng-Tòa sở tại và ông Prédéami, Duqueanay, với Mérimé, Trạng-sư đồng bào chữa cho tội-nhơn rất nên kịch-liệt.

Ngày thứ hai 14 Décembre

VỤ THỨ NHỨT

Sát nhơn bởi việc lấn ranh đất

Tên Võ-văn-Thinh 32 tuổi bị buộc về tội sát-nhơn, đâm chém tên Lương-văn-Long chết tại trận đang lúc cãi cọ nhau về khoản đắp bờ, lấn-ranh, ruộng đất, vì có chẳng tha ngao ngán cũng kể không nhịn có, nên tên Thinh ứt lòng giựt dao mà chém; bởi chứng cớ xong xuôi Tòa mới lên án xử tên Võ-văn-Thinh ở Tânan 5 năm cầm-cố về tội sát nhơn ấy.

VỤ THỨ NHÌ

Ăn trộm bất hồ-nghi

Tên Phạm-văn-Quí, Lê-văn-Cẩm, Nguyễn-văn-Bộn, Nguyễn-văn-Ký, Nguyễn-văn-Quới và Lê-văn-Thân, bị buộc về tội ăn trộm, bất hồ-nghi rằng chúng nó ở Tanan qua làng Phú-mỹ (Mytho) mà ăn trộm tài vật của tên Nguyễn-văn-Ngử, giá đáng một ngàn tám trăm đồng, song kì ôn tang chứng, nên Tòa tha-bổng.

VỤ THỨ BA

Sát nhơn về việc hậu-hôn

Tên Quách-Lâm 32 tuổi khách Quán-Đông ở làng Mỹ-Đức (Châudốc) bị buộc về tội ngộ sát tên Đỗ-văn-Thuận, ở đồng thôn, nguyên tên Quách-Lâm có vợ annam, mấy năm du vợ-chồng chuyên nghề bán-buôn khoai bắp, một bữa kia vợ nó mướn bạn bè chèo ghe đi bổ hàng hóa, đến khi về gần tới bến nhà thì khách ta dòm thấy mặc tên Thuận làm chi trong mui, không chèo-chống, và lại vợ nó cũng ở trong đó, vì vậy mầu ghen lửng-lẫy. mới xách cây ra kêu tên Thuận mà rầy-rà công hầm dọa, nào hay đâu, tiếng lại lớ qua; « cô lý đâu Annam thua khách trú » khách ta thừa-cơ cầy cầm sẵn, một bổ vào lòng đập vào đầu, tên Thuận thất-thế, bị đập đánh cho đến bỏ mạng. Khi tên Thuận chết rồi, Quách-Lâm quyết cho biệt-tích, mới biểu bạn-bè kéo thây đem bỏ dưới ghe, hầu đem chôn giấu, nhưng rủi làng hay đến bắt khách ta khách ta mới thú thiệt các tội của nó làm. Khi quan Tòa xem xét đủ chứng-cớ, bèn lên án tên Quách-Lâm 10 năm khổ-sai đặng răn những thói ngang-tàng lỗ-mãng của cô ông nó.

Ngày thứ ba 15 Décembre

VỤ THỨ TƯ

Ăn cướp có súng

Tên Trương-văn-Lâu, Lê-văn-Lân, Phạm-văn-Trực, Trần-văn-Dậu và Phạm-văn-Sửu, bị buộc về tội ăn cướp có khí-giới đánh nhà tên Đặng-văn-Phan ở Tân-khách Sadec lấy bạc mất một ngàn hai trăm đồng và y-phục, từ khi lư hao rất nhiều. Tòa xét đủ tang chứng bèn xử án cho tên Lân 7 năm cầm-cố, tên Lê-văn-Lâu tha bổng, tên Trực 7 năm khổ-sai, tên Dậu 7 năm cầm-cố còn tên Sửu cũng đặng tha.

(*Còn nữa*)

Thơ-tín

Thưa các ngài :

Các ngài có lòng yêu đến người chí sĩ là cụ Phan-châu-Trinh, muốn biết đến đoạn lược sử bửa chơn dung và bài diễn-thuyết của cụ, gởi thơ đến mua quyển sách của tôi sẽ xuất bản, tôi rất cảm ơn. Sợ trông đợi lâu ngày phiền lòng các ngài vậy tôi xin thưa trước rằng đến ngày nào in xong sẽ gởi đến các ngài lần được.

Nay kính thơ
Song-Hương

ĐÔNG-PHÁP THỜI-SỰ

GIÁ BẠC

Kho nhà nước	15	55
Đông-Pháp Ngân-hàng (Banque de l'Indochine)	15	65
Pháp-Hoa Ngân-hàng (Banque Franco-Chinoise)	15	65
Hongkong et Shanghai	15	80
Chartered Bank	15	65

GIÁ LÚA GẠO

Mỗi bao một trăm kilos chở đến nhà máy tính luôn vô cái bao nữa.

	lúa cũ	lúa mới
Lúa Vĩnh long	6$05	6$15
Lúa Gò-công	6 20	6 30
Lúa Bài-xàu	6 20	6 30
Lúa Bảo-hiệu	6 25	6 35
Lúa Cao-man (trắng)	5 90	6 00
Lúa Cao-man (đỏ)	5 80	5 90
Giá bực trung	6 17	6 27

Giá giấy Quốc trái-Đông Pháp: 50$75

TÀU ĐI CÁC NƯỚC

TÀU TỚI

Chiếc d'ARTAGNAN ở Pháp tới 16 Janvier 1926 qua đến Saigon

Chiếc ANGKOR ở Pháp tới 23 Janvier 1926 qua đến Saigon.

Chiếc CAMRANH ở Pord Said đã chạy qua đây hôm ngày 4 Janvier 1926

Chiếc FOURICHON ở Pord Said đã khởi sự chạy qua đây hôm 18 Décembre 1925.

Chiếc CHILI ở Tonkin tới ngày 26 Janvier 1926 sẽ vô đến Saigon.

Chiếc AMAZONE ở Tàu và Nhựt tới 21 Janvier 1926 qua đến Saigon.

TÀU ĐI

Chiếc d'ARTAGNAN bửa 18 Janvier 1926 sẽ chạy qua Nhựt và Tàu

Chiếc ANGKOR tới bửa 30 Janvier 1926 sẽ chạy qua Tàu và Nhựt

Chiếc CLAUDE CHAPPE tới ngày 17 Janvier 1926 sẽ chạy đi Tonkin

Chiếc AMAZONE tới bửa 25 janvier 1926 sẽ chạy đi Pháp-quốc.

Saigon

Đã có bán

Tiểu-thuyết « Cay đắng mùi đời » của ông Hồ-biểu-Chánh đã in xong, có lời ông Đặng thúc Liêng bình nghị. Dày 70 trương giá bán 0$50.

Ai muốn mua sỉ hay mua lẻ xin gởi thơ cho M. Lê-văn-Ngọc, Instituteur, 51 rue Dariès Dakao (Saigon) mà thương nghị.

Còn mua lẻ một cuốn xin gởi cò tiện hơn

THỂ-THAO TỔNG CUỘC ANNAM

Cuộc tranh chức vô-địch banh tròn năm 1925-1926

Chiều chúa nhựt 10 Janvier 1926
Donai sport với Tândinh sport hué (4 à 4) (Homologué)
Distan. / sp. thắng Electro sp. 2 thua lại 1 bàn (Homologué)

Chúa nhựt tới 17 Janvier 1926

Paul Bert sport contre Télépost sport
Giám cuộc : M. Trơm,
Juges de but MM. Bút, Thanh
Gôvấp sport contre Dakao foot ball club
Giám cuộc : M. Thi Paul
Juges de but: MM. Cho, Hà

Dượt chơi tại sân Gladinh école đứng 4 giờ rưỡi.
Etoile de Gladinh contre Gladinh école.

Có một ông nhiệt thành, hứa cho một phần thưởng, Phần thưởng nầy sẽ định cho hội nào, (trong hai hội đứng hạng tư bên mỗi groupe) sẽ tiếng được. Cuộc đấu cầu nầy sẽ đấu tại sân Gladinh école hoặc là tại sân Distamy.

Gladinh

Năm nào Gladinh Lương-giáo-hòa-hội cũng có lập một cuộc đấu cờ tướng để chọn hai người giữa mặt công-chúng; thật là một cuộc chơi thú vị lắm.

Hôm chúa nhựt 10 Janvier rồi đây vào khoản 7 giờ rưỡi tại trường tỉnh Gladinh, có chưng dọn rực rỡ, nghi tiết bảo hòi, trong thời kim-tòng xỉ-bạ tuổi, ngoài mấy lá cờ tam-tài phưởng phất huy-hoàng. Bước vào một lớp học thấy có trên bốn mươi người ròng là những tay đánh cờ có tiếng trong tỉnh hội lại mà đấu tài cao thấp. Tiếng con cờ (có tám bàn) gõ trên bàn liên thinh bốp-bốp, mắt người chăm chỉ trông vào. Mãng mê vào trận trí mà ngày giờ thấm thoát quá mau, coi lại đã đứng bóng. Quí vị đấu cờ phải dọp cờ lại trở về trường tỉnh. Marc-Ferrando dùng một bữa rượu thịt vui vầy, rồi mới ráp lại mà đánh nữa.

Cuộc đấu cờ nầy giây-dưa cho đến vừng kim ô gần chen lặn mới xong, quí-vị tranh tài đồng nhường cho quí ông Nguyễn-văn-Lợi, Đốc-học trường Govấp, Nguyễn-văn-Mão, Giáo-tập trường tỉnh Gladinh và Nguyễn-văn-Nai, viên-chức hội-tề làng Tân-sơn-nhứt là tay giỏi nhứt sẽ ra tranh chức vô địch (đánh cờ người) ngày 14 Mars 1926 sẽ tới đây.

Longxuyên

Khiếp nhược đến đều !

Độ rồi đây, ở bốn tỉnh tiếng thị phi quá nước nổ vô nông nổi một thầy Hương kia cũng khá gọi là phụ-mẫu của dân, nên bị một tờ báo chỉ trích về mấy cái thủ đoạn dị-thường của thầy đã xướng nên từ trong gia-tỉnh lẫn ngoài hương đảng mà nông lòng nên thường khi giữa mặt anh em, từng đem câu chuyện ấy ra mà trách sao chúng có nói vu cho mình, đã vậy lại còn thị nhục tờ báo nầy là vô giá trị, anh chủ-bút nọ là kẻ bất tài, tất nghi nan cho kẻ lạ, lại ngờ vực cho người quen.

Một hôm, thầy cho kêu một người bà con của thầy xuống nhà mà mắng nhiếc rằng sao có đem chuyện kín trong nhà thầy mà nói lại cho người ngoài biết, chớ kỳ thật người bà con của thầy là kẻ vô can, bằng kính yêu tôn trọng thầy rất là hết lòng tốt dạ vậy.

Mới đây có một người bạn của tôi thuật lại rằng: « bởi thầy nghi-quyết cho tôi là tác giả những bài gởi đăng trong Đ. P. T. B. kịch bác thầy độ trước, nên thầy chưởi mắng tôi đến đều. » Á hay ? Nếu như cái tin nầy mà đích thật thì có lẽ tôi cũng xin mời ngay thầy lên tụng đình để cho biết cái « tài chưởi » của thầy đối với luật bình là thế nào. Tôi không phiền hà chi về cái cách khiếp nhược ấy, song còn cố viết nên mấy đoạn viễng vọng như thế nầy, sở dĩ là quá mong mỏi cho những chuyện ngông-nghênh kia không còn tái phát nữa, chớ cứ bình tĩnh mà xét, thì không hơi đâu ăn cơm nhà mà nói chuyện thiên hạ, mà luống cho khán quan phải đeo một vẻ phiền lòng.

Thầy nên cái quá ! Và thầy phải biết rằng: thầy biết trọng cái danh dự của thầy thì cũng nên trọng cái danh dự của người mới phải chớ !

Tô-kim-Mới
Longxuyên

Thotnot

Tin mừng

Tôi lấy làm hân hạnh mà tiếp được Hồng thiệp của M. Mậu-thị Lưu-ngọc-Diệp, Secrétaire de la Troupe « Tập-ích-Bang » à Trà-cuí « Thotnots » cho hay rằng: đến ngày 29 tháng 11 và mồng một tháng chạp Annam năm Ất-Sửu nhằm tây lịch ngày 13-14 Janvier 1926 huyện đường thầy có thiết lễ tân hôn cho thầy.

Vì tình Bằng-hữu nên tôi xin đăng đôi lời nơi báo-chương gọi là câu-chúc cho hai vợ chồng mới được :

Duyên Cang-lý bến nhau trăm tuổi.
Mầm Quế-lan nối đời ngàn năm...

Thotnot, le 6 Janvier 1926
Thận-Ngôn : Ngô-quang-Mẫn
Cẩn-chúc

Biênhoa

Một cuộc vui mà có nghĩa

Đến ngày 23 và 24 Janvier 1926, sẽ có diễn ra một tuồng hát cải-lương tại rạp Biênhoa. Hát trong 2 đêm, hát tuồng: « Sự ưu phiền trong một cảnh gia quyến ». Phân làm 7 màng; rõng các học-sanh đồng vai. Tuồng đặc ra và tập cho các học-sanh đặng rành rẻ đây là phí công ơn của M. Khải, Secrétaire à l'Inspection Biênhòa. Tuồng nầy gồm đủ; hiếu, nghĩa, tiết, liệt cũng đáng làm gương cho đời vậy. Cuộc hát nầy cũng như cuộc hát năm rồi; thì cũng nhờ ơn sông biển của quan trên chiếu cố, như MM. Thiébaut Montégut-Robert, và quan Đốc-học Hoareaux; và nhờ các học sanh cũng hết lòng tập luyện đặng hát, trước cho quí ông, quí bà, quí thầy và quí cô xem, sau lấy tiền đặng giúp cho hội « Công-khố-học-đường ».

Vậy xin quí ông, quí bà, quí thầy và quí cô trong 2 đêm đời gót ngọc đến xem, trước giải muộn trong lúc thư-nhàn sau giúp cho hội « Công-khố » đặng bền vững.

Hocmôn

Xin quan trên ghé mắt

Tôi cùng người bạn nhơn bởi nghỉ lễ Tết tây đi lên Hocmon ở ngồi, trước xem phong cảnh sau cho biết nhơn vật. Đến nơi đạo chơi chơi xong, tôi cùng người bạn ghé tiệm kiếm rượu mát uống, hỏi thăm cuộc buôn bán của người mình ở đây, thì người chủ tiệm kể đầu đuôi và luôn dịp người nói về sự bọn da đen góp tiền chợ lộng quyền muốn làm thế nào thì làm, không ai dám nói đến, tiền chỗ chợ Nhà-nước ra điều-lệ mỗi thước vông mỗi mòn bao nhiêu đều có lệ, nhưng nó góp thì góp gấp năm gấp bảy, mà nhứt là lúc Tết nó lại góp gấp mười, như ai sô cượng với nó thì nó đem lên làng, làng cũng ả ý với nó mà hiếp những người quê dốt.

Tôi nghe mấy câu chuyện trên đây lấy làm bất bình thương người quê dốt, nếu như nghe chẳng lắm, thì mấy ông có phận trị hãy biết lẽ công bình mà bênh vực nòi giống và cuối xin quan Chủ-quận ra lịnh buộc những người chà mua chợ phải giản Tarif tại chợ cho dân biết, ngõ trừ mối hại cho dân thì may mắn cho kẻ quê dốt biết bao.

Mytho

Ai Tin

Bổn-báo lấy làm buồn bã mà hay tin chẳng lành rằng ông Nguyễn-văn-Ngạn, Cai-tổng hồi hưu, thưởng thọ Tri-huyện-hàm đã từ trần hôm ngày 9 Janvier 1926 tại Anhòa, hưởng thọ 70 tuổi.

Cuộc tống chung định ngày 17 Janvier 1926 đúng 9 giờ ban mai.

Đông-Pháp kính phân ưu cùng tang quyến và cầu chúc cho hương hồn ông Lão đặng bồng dao tiêu diêu vân hương khoái lạc.

Đ. P. T. B. huy lụy
Kính điếu

Xe dây trôi mình

Hôm ngày 6 Janvier rồi đây ông Rivera Chef sở mật thám có giải một vụ đến p' ông quan Biện-lý ba người chức việc không trôn p' ận sự, các cớ như sau nầy :

Nguyên ngày 24 Décembre rồi đây tại làng An-thành tổng Lợi-thuận có xảy ra một vụ ăn cướp đánh nhà ông đại Hương-cả Nguyễn-văn-Mô, lấy nào bạc tiền y-phục và đồ đạc hư hao trên bốn trăm đồng bạc, lúc trí hô lên thì nào là chức việc làng và lính dồn đến tiếp cứu, song rất muộn, nên chúng nó đã buồm lồi nẻo rồi. Kế báo tin cho quan Biện-lý hay, ngài mới ra lịnh phú cho hai người lính mật thám vào Đồn-ngã-bảy, phụ lực với làng hầu nã trộc cho đặng bọn bất lương ấy. Rất thương hại cho 2 người mật thám và đội-dồn trọn hai ngày, tìm kiếm cực nhọc mới bắt đặng 3 tên, 1 tên Cội, Cựu hương-quản làng Hậu-mỹ, 2 tên Gia và 3 tên Khạo cũng là tang vật xét lấy tại nhà chúng nó. Khi bắt xong xuôi mới đem hà tên gian nhơn đó tại Nhà-việc làng Hậu-mỹ giao cho tên Lãnh-Chánh, Hương quản đương niên và tên Cảy phó Hương-quản canh giác, còn đồ tang vật giao cho tên Bùi-văn-Nên coi giữ đặng có hiệp nhau mà tìm bắt thêm nữa, nào hay đâu ở tại Nhà-việc chẳng biết vì hơi đồng mà ngạt mũi hay là có liên cang vào vụ nầy nên hễ thì ngủ người thì bỏ đi phú ba tên ăn cướp cho tráng cùm gìn giữ, vì vậy thừa cơ chúng nó bẻ cùng, mở trăng mà đào tẩu hết cả ba bởi lúc giờ khuya, đến chừng tỉnh giấc thì tên Bùi-văn-Nên chạy kiếm đâu nầy, hỏi thăm kẻ nọ, thì mới hay rằng phận sự chẳng trôn, bèn nổi trống mõ lên kêu dân làng tìm kiếm, song luống công (chịm số lòng trời mà bắt gì) vì vậy nên hai vị lính mật thám và thầy Đội-Kiến mời phúc bẩm cho quan Chủ quận Calbe hay và đem ba người chức phận về cho lịnh bề trên phân xử. Đang thời quan Biện-lý giam cầm hết cả ba tại khám đường Mytho đặng chờ ngày xử đoán. Ôi mấy năm cực nhọc, mà phải trôi theo giòng nước trong giây phút. Đó gương treo trước mắt, xin ai có phận sự buộc ràng phải lo cho toàn vẹn chớ nên bắt chước theo ba vị chức việc nói trên đây chẳng cẩn mà ngờ thì mang hại to đa.

Đám cưới gặp đám cưới

Đêm 4 Janvier, một đám cưới đàng trai ở Calbè (Mytho) đi Travinh rước dâu, Nội đám đi sáu cỗ xe hơi. Lối 4 giờ sáng cỗ xe chở chàng rể với cuối trai qua đò Mythuận trước rồi chậm chậm đi lần vô Vinhlong. Cách bến đò ấy chừng 3k 000, về làng Tân-ngãi, có một cái nhà ở gần bên đường Quản-hạt cũng có đám cưới, và cũng đương giăn đi rước dâu ở về làng Tân-hòa, phía giáp ranh Sadec. Xe hơi của chàng rể đám Calbè vừa gần tới nhà ấy thì trong nhà đốt hai cây pháo đại rồi kế họ đương lái rải đi ra lộ. Trên xe hơi nghe hồi tiếng pháo cho là tiếng súng và thấy họ trai của đám cưới Tân-ngãi cho là quân ăn-cướp, khi ấy chàng rể mụ gia và chauffeur đều bỏ đồ trên xe đâm đầu chạy xuống ruộng trốn. Đám cưới Tân-ngãi thấy vậy đừng bu lại coi. Kế mấy xe sau đám cưới Calbe đi tới thấy mất người trong xe trước mới la lên, rồi lớp ở đò hạch hỏi lớp chạy thốc xuống Vinhlong báo quan.

Quan lên tới chỗ, có đem theo lính tráng rần rộ thì thấy hai đám cưới đương cười hết hồn với nhau. Còn chàng rể với mụ gia và Chauffeur thì mình mẩy têm lem. Ấy là đám cưới gặp đám cưới, Ấy là tại thấy coi ngày định giờ rước dâu trước 7 giờ sáng cho nên mới sanh ra việc vậy đó đa !

Tiếng gọi đàn !!

Là quyển sách có giá-trị nên mua

Hãy gởi thơ cho M. Trần-huy-Liệu, Đông-Pháp Thời-báo

Đồng hồ kiểu mới

TIỆM ĐÈN XANH tại Saigon (Chợ-mới) mới có lại thứ đồng hồ kiểu mới chạy 800 ngày giá 21$ một cái. Thứ đồng hồ nầy đồ giữa nhà coi rất có nghi tiết.

Thơ và Mandat gởi cho :
PHẠM-VĂN-NGỌC
Directeur de la Maison CHIEU NAM-VIỆN.

56. rue Viénot, 56, Saigon
Téléphone n° 565

Duy-Xuân ấn quán

Tại đầu cầu sắt Sadec

Có in đủ các thứ thơ, tuồng, truyện, sách bằng chữ Lang-sa và quốc-ngữ. Có in sổ bộ, các thứ giấy tờ về việc mua bán, các thứ danh thiếp, bao thơ, thiệp, tang thiệp, mời đám cưới v., v..

Có bán đủ các thứ giấy, viết, mực, bao thơ, ngòi viết, thước gạch, gôm, viết chì và đủ thứ sách vở cho học trò các trường dùng.

Mỗi món đều bán rẻ hơn các nhà in khác.

Duy-Xuân ấn-quán
Kính-mời

Một món đồ cho trong lúc Tết

Một cái máy xay gạo dùng trong nhà

Đỡ trôn một cái bàn — xay ra đặng 60 kilos gạo trắng — Giá 22$ tính vô tiền gởi ở trống.

Một đứa con nít nhỏ xây đặng rồi.

Bởi vì máy nặng hơn 11 k. nhà dây thép không lãnh gởi đi, phải gởi tàu và gởi xe lửa nên phải tính giá lên 27$ chư quí khách muốn mua xin gởi đủ số bạc 22$ thì có máy gởi đến nhà.

Có 5 thứ máy khác kiểu, hoặc quây tay hoặc chạy bằng *Mô-tơ*, trong 100 kilos lúa xay giã ra đặng 73, 75 kilo gạo trắng. Trong 100 kilo gạo trắng có chừng 15 kilos tấm nghĩa là đặng lợi thêm 3 lần hơn các thứ máy khác.

Xin do nơi ông J. BRUNEL đường Mayer số 45 Saigon.

BÁN SỈ VÀ BÁN LẺ

đồ phụ tùng xe máy

Đại lý cho hiệu xe máy
DEAUVILLE Paris

M. D. CANNOU

246, Rue d'Espagne. — SAIGON

Dời chỗ khác

MAISON DU COTINAT khi trước ở đường Charner số 43 nay đã dời về đại-lộ Bonnard số 94. Có bán đủ thứ hàng bên Tây, như nón, giày, vớ, áo sơ-mi, đồ chung dọn trong nhà, đồ Tết, đồ đi đám cưới rất đẹp.

Lúc nầy bạc lên cao, bổn hiệu định bán giá rẻ, xin đồng bang chiếu cố.

Chủ-nhơn : Phạm-văn-Hiến
kính mời

Xin ghé mắt

(Adresses utiles)

Hiệp Thanh
Rayon Tailleur - Bazar
Phú-Cường *Thủ-dầu-Một*

NÓN CÁCH (*Casque*) kiểu « Con gà » thường bán 4$ 50 một cái mà nay bán có 3$ 70, xin hỏi :

M. Phan-Quan
Saigon-Bazar 57, rue Catinat, Saigon

Rọi hình cho trẻ nhỏ xem

Tại Guignol, ở góc đường Blancsubé và Maro-Pourpe

Từ ngày 17 cho đến 21 Janvier 1926

CHƯƠNG TRÌNH

1· Eclair Journal N° 24.
2-3 et 4· Falson la guerre aux rats (1ère 2è 3è partie).
5· Les vautours de la mer (2è partie)
6· Le sosie de Fatty (1ère partie).

Ngôi sao

Xe hơi kiểu ngôi sao thường đưa hành khách Saigon-Cholon-Namvian, mỗi ngày đều có, đã tiếp bộ hành ăn rất rẻ. Nhà ở tại đường d'Espagne số 291 có lãnh may y phục annam, bán hàng đủ thứ, có trữ dầu essence, dầu nhớt và vỏ ruột xe hơi. Với bán thứ dầu kêu là dầu xiêm, dùng những bịnh nhức mỏi xưng tay xưng chơn rất hiệu nghiệm.

Xin quí ông quí bà chiếu cố, tôi rất thân cảm thạnh tình.

Nay kính

Hàng bán đồ dùng về công nghệ

E. DUPRIX

Số 60, đường Pellerin. — Saigon

Nồi sô de, các thứ máy, máy làm bọt khí, Moto, máy thắp đèn điện, máy bơm nước bằng điện khí, Bơm nước lớn nhỏ đủ thứ để bơm nước vô ruộng, chạy bằng dầu xăn, dầu lửa, bằng Mazoud, hay chạy bằng hơi nước

Bán cần cho các vườn trồng trái

Phạm-quang-Nghiêm

Commerçant, Ômôn

Buôn bán hơn 10 năm rồi, thật thà và rẻ hơn các nơi.

Làm Đại-lý hãng dầu lửa Asiatique.

Làm Đại-lý hãng rượu Binh-tây.

Làm Đại-lý nhà thuốc tây Pharmacie Centrale.

Làm Đại-lý nhà bán bột xoàn J. Giuntoli.

Có trữ dầu săng *Shell*, dầu lửa hiệu con sò, dầu nhớt hiệu M. C. C.; đèn *TITO-LANDI*; đèn thấp dầu săng có chụp dây như đèn điện ; hàng *Tàu*, hàng *Bắc*; các thứ rượu Tây và đồ nữ trang đủ kiểu theo kiểm thời.

NAY KÍNH

MỚI KHAI TIỆM

Annam bán ròng hàng

Bombay thượng hạng

Tiệm M. François Sự,

bán hột xoàn 76 Rue Vannier lối giữa dãy phố Chà-và bán vải chợ cũ Saigon. Nay chỉnh đốn lại rất huê lệ, bán hàng Bombay ròng *Thứ nhứt hạng* hàng lạ mắt, quyết tranh giải nhứt ở chợ-cũ.

Còn nói gì hột xoàn lối đầu tháng Novembre nầy thì tàu lại sẽ có đủ thứ hột cật kỳ tốt.

Bổn hiệu đã dẹp hết đồ xấu ; quyết bán đồ *thượng hạng*, chuyên môn *hột xoàn* và *hàng bombay*, nên xin mời quí ông quí bà nghỉ tình đến viếng một phen tôi sẽ hết lòng hoan nghênh.

FRANÇOIS SỰ
Chủ tiệm hột xoàn và hàng Bombay
76, Rue Vannier
CHỢ-CŨ SAIGON

Quảng cáo đồng bang

Kính cáo cùng đồng bang đặng rõ : Lục-Tỉnh-Khách-Lầu bấy lâu nay của M. Trần-quang-Ngi ôm nay đã sang cho tôi là M. Nguyễn-minh-Ngọc dit Chin-Tửng, từ tháng Août cho đến nay tôi tu bổ sửa sang lại cho tinh khiết việc trong phòng dãn đó đã hoàn toàn. Còn trong phòng bồi đều đã sai khiến cho vừa lòng quí khách.

Còn ban ngày thì có chasseur gát, ban đêm lại có hạch-gardien gát.

Ấy vậy việc trong phòng dãn đó tôi đã sắp đặt yên rồi, còn như quí ông quí thầy đi có xe hơi, muốn để tại phòng thì cũng có chỗ để, còn như muốn thong thả nữa tôi có Garage riêng một cái xe một căn, chìa khóa mình cất, khỏi lo trầy trụa chi cái xe, vì là cái Garage của tôi lớn lắm.

Vậy ngày nay tôi đã sửa sang trong ngoài cho vừa ý quí khách, nay tôi kính thỉnh quí ông cùng quí thầy sẵn dịp đi Saigon ghé lại phòng tôi mà nghỉ một lần coi có y như mấy lời tôi nói trên đây không.

Vậy tôi lấy làm thâm cảm trong tục-châu có lòng giúp cho đồng bang đặng mau tấn bộ tôi lấy làm đội ơn vô cùng.

Chủ nhơn kính thỉnh
LỤC-TỈNH KHÁCH-LẦU
203 d'Espagne Saigon

• Tôi mới dựng nên một nhà ngủ rất phải cách vì là trước khi cất nhà đã có vẽ họa đồ dựng làm phòng ngủ, nên phòng vì mỗi cũng mỗi phòng rộng lớn tinh khiết theo cách vệ sinh: giường mùng, ra, nệm, gối, bàn ghế mới tinh hảo, chỗ rửa mặt, phòng tắm, phòng tiểu đều có máy nước chạy.

• Kính mời quí ông quí bà có dịp đến Saigon xin ghé lại TÂN-HÒA-KHÁCH-LẦU tại đường Boulevard Bonnard số 88-90 ngan gare xe điện khi chợ mới Saigon mà nghỉ thử một thì rõ lời tôi bố cáo đây chẳng sai.

Chủ Tân-hoà kính thỉnh LÊ-VĂN-LỘC

Đắt mau mà lại khéo

Kính cáng quí ông quí thầy dặng rõ: tại đường Amiral Courbet, số 43, Saigon, ngang hông Chợ-mới, cận Nam-châu Khách-lầu, có tiệm may Đoàn-thành-Tạo, may y-phục Tây Nam đủ kiểu theo kiểm thời.

May đắt mau mà lại khéo, chẳng dám sai lời, xin mời quí ông quí thầy dời gót tới may thử một lần, rất cám ơn. Tiệm tôi có nhiều thứ hàng mới lạ.

Nay kính

Chủ-nhơn: ĐOÀN-THÀNH-TẠO

Hồng Chanh

82, Rue Vannier -:- Saigon

Epicerie Française

Kính

Tỏ cùng lục châu, nhơn dịp gần Tết, tiệm tôi có đem đủ thứ vật thực mà bán, và lại giá rẻ hơn hết.

Kỳ tàu rồi có lại, những là:

Calendrier 1926 thiệt là tốt, bonbons đủ các thứ, Champagnes thiệt ngon, đủ thứ Cognac, cigares, dầu thơm chocolat, Jambons, café bột 2$ 20 ki-lô, café rang rồi 2$ 00 và café sống, nhiều thứ, tùy theo thứ, và bánh hộp. Nói tắt, là đồ gì cần dùng trong cuộc Tết tây và Tết Annam thì tiệm tôi có bán đủ hết.

Còn như quí ông quí bà an em có mua nhiều, thì tôi sẽ tính giá rẻ hơn nữa: kính mời quí bà, anh em đến tiệm tôi có biết, tôi sẽ tiếp đãi tử tế ơn các chỗ.

Kính thỉnh

Hồng Chanh

TRAN-LONG

TIỆM ĐÓNG GHẾ MÁY

BOTINIER

Réparation des Raquettes

Rue Turc, N° 14,

SAIGON

Tiệm tôi lập ra đã hơn 17 năm rồi, vẫn có một nghề làm ghế máy theo kiểu Hồng-kông, ghế dây, ghế dựa, ghế ngồi, lớn có, nhỏ có, đủ thức, đủ dạng, rất khéo rất đẹp. Có sửa vợt máy, đỡ đánh trái lăng: giá rẻ hơn các tiệm khác. Xin liệt-vị đến chơi tôi vui lòng tiếp đãi.

Trần-Long Cẩn bạch

HÔTEL D'ANNAM

Nam-Việt khách-Lầu

N° 72 à 80 Boulevard Charner et Annexe N° 9 à 15, Rue Carabelli

Saigon

Phòng ngủ ở dưới đất cùng trên lầu rộng mát, sạch sẽ lắm, rất cận tiện cho quí khách có việc đi Saigon cùng đi chơi.

HUỲNH-HUÊ-KỲ

chủ nhơn

Bánh Quốc-nử

Bánh Quốc-Nử là bánh của gái nhà làm, rất ngon và thơm, dùng không phá bụng, có vô hộp từ tế theo cách Âu-Mỹ.

Có trữ bán tại:

Bến tre: tiệm M. Lâm-văn-Tứ, đường Interprète.

Bạcliêu: nhà hàng Tất Xương của M. Trần-quang-Thế.

Sốctrăng: tiệm M. Hồ-ngọc-Qui.

Sadéc: tiệm Tân-Phong, quai Tân-phú-Đông.

Longxuyên: tiệm Tân-Hiệp, phố của ông Ngô-văn-Dự.

Tràvinh: tiệm Epicerie Hồng-Tu.

Longmỹ: tiệm M. Nguyễn-văn-Ngôi.

Bảixâu: tiệm Epicerie Thái-v-Xuân.

Cầnthơ: tại Trung Châu Lữ Quán và tại tiệm ông Võ-hiếu-Đễ.

Chợlớn: tiệm M. Lê-v-Ngữ, 310, rue des Marins và tiệm Minh phát Thành, rue Tổng-đốc Phương.

Saigon: tại Au Tiseur, 82, Boulevard Bonnard. và mấy nhà ngủ lớn.

Kính xin quí ông quí bà mua về dùng thử, giúp giùm công nghệ gái nhà Nam được mau thạnh phát.

Mlle NGUYỄN-THỊ-THÂN

13, Rue Lareynière. — Saigon

TạiPhnom penh: Nhà M. Côn Caser du Grand Garage Kmer có trữ bán.

NHÀ NGỦ HIỆU

NAM-CHÂU KHÁCH-LẦU

Số 35 tới 41, đường Amiral Courbet

= SAIGON =

Là nơi rất xứng đáng cho Quí khách ở Saigon, Cholon, Giadinh và trong Lục châu dân nghỉ ngơi. Phòng thoáng rộng rãi, mát mẻ và sạch sẽ lắm.

Nước dư xài, tắm và giặt không khi nào thiếu.

Bồi sốt sắn, dỗ sai khiến lại không gian tham.

Chủ và người quản-lý sẵn lòng giúp những việc mà quí khách cậy đến.

Có sẵn xe hơi đồ cho quí khách mướn khi nào muốn đi du lịch.

Giá cả tính rẻ hơn các nơi.

Kính cáo

Tôi chuyên rèng nghề sửa các thứ các mộc mà nhứt là sửa tủ sắt thì tiện nghệ hơn. Cách tôi sửa đây không phải tháo cạy ra cùng khoan lỗ như thợ khác chỉ cứ mần chủ mà mở thôi.

Tủ sắt bạt cần hiệu nào hoặc lộn chu, mất chìa khóa hay là khóa liệt đều sửa đặng cả.

Lại tôi cũng có làm đủ các đồ sắt như cửa nhà, cửa sắt, hàng rào sắt, vân vân..

Kính xin quí vị có cần dùng làm đồ sắt hoặc sửa tủ sắt viết thơ cho tôi hay, hoặc đến tiệm tôi ở đường Kinh lấp số 95 mà thương nghị, công việc làm kỹ lưỡng, làm mau mà giá tính lại nhẹ.

ÂU OC cẩn khải

95 Bd. Charner Saigon

Công - Huynh

Vêtements en tous genres sur mesures

Coupe et Façon Grand Tailleur

256 Rue d'Espagne Saigon

Tiệm may do y phục Langsa theo lối kim thời của người Annam lập tại đường Espagne số nhà 256 gần bên chùa chà (Bà-đen) có tuốt nhiều tay thợ rất khéo và có nhiều thứ hàng và nỉ bên Pháp mới gởi sang, mà giá lại rẻ hơn các nơi.

Vậy xin mời quí khách đến trước xem chơi, sau giúp cho đồng bang dặng vững bền nơi trường thương-mãi thì ơn của quí khách mà tôi phải mang càng ngày thêm rộng. Xin đồng bang chiếu cố.

Lê-công-Huỳnh

ANCIENNE MAISON PHÙ-TOÀN

ĐÓNG GIÀY TÂY VÀ ANNAM

LÊ-VĂN-BỀN

CHỤP HÌNH VÀ RỌI HÌNH RA LỚN

— SAIGON —

17-19 Rue Ancienne Citadelle (Hàng Cantonais)

Muốn mua hàng hóa cho rẻ hãy tìm đến chỗ gốc

273 rue des Marins

Kính trình quí vị Lục-châu: Ngôi hàng chúng tôi mở ra được một năm nay chuyên rõng nghề mua hàng hóa bên Pháp quốc về bán sỉ lẻ cho các tiệm buôn. Chúng tôi làm Đại lý hãng Lafayette và nhiều hãng khác bên Pháp quốc. Những hàng hóa của chúng tôi sẵn đây toàn là nơi các lò xưởng bên nước Pháp chở chẳng phải mua của mấy tiệm nhỏ, vậy nên tự nhiên giá phải rẻ hơn các nơi.

Chúng tôi lại dùng trung ương người mua và người bán, mỗi nơi đây không có thì chúng tôi mua giùm giá cũng nhẹ lại tính chặt ít thế hồng mà thôi.

Vậy quí vị muốn sắm mỗi chi về bán lại xin đến chúng tôi, hoặc viết thơ hỏi giá cả hay là gởi kiểu hàng đến thì chúng tôi sẵn lòng hồi đáp.

Chúng tôi làm Đại-Lý tiệm Khánh-Ký; chụp hình rất tinh xảo và có bán các món về nghề chụp hình.

Nay kính

AU REVEIL

273 Rue des Marins Cholon

Hàng lụa kiểu mới

Những hàng tơ lụa thì ở Saigon có một mình nhà hàng Nguyễn-đức-Nhuận ở số 42 đường Catinat bán nhiều thứ hàng lạ kiểu mới hơn hết. Hễ quí cô thấy ai mặc thứ hàng nào mới lạ coi xin đẹp thì không nói cũng biết hàng đó của nhà Nguyễn-đức-Nhuận. Nhà hàng Nguyễn-đức Nhuận, bán rõng hàng thiệt tốt mà giá lại rẻ hơn các nơi. mua bán thì giữ một lòng thành thật đối cùng bạn hàng lại muốn thuận-tiện cho quí khách, nên có bán lảnh xuyến nhuộm tại Bentre tốt nhứt hạng, và có trữ đủ thứ hàng của hãng dệt Lê-phát-Vĩnh, như là lụa, lảnh tây, sa tanh, tố. Mới đây có lại mấy trăm áo nhung tơ thiệt tốt nhứt hạng và hàng lạ đủ thứ.

Thay cũ đổi mới

Kính cùng lục châu quân-tử, cảo với đồng bào đặng rõ. Bấy lâu cũng nhờ đồng bào ra ơn chiếu cố, tưởng nghĩa thâm giao, nên mấy nhà khách-sạng của chúng tôi đến ngày nay đặng bền vững, còn thấy tên tuổi trong thương trường, thiệt chúng tôi hết lòng hậu cảm quí khách.

Vì tình quyến tiếc càng lâu càng nặng, nên chi phần đông trong quí khách đều muốn đến khách sạng của chúng tôi. Bởi cớ ấy cho nên số phòng càng ngày xem thành ra ít, khó nỗi bồi đáp quí khách cho vừa lòng.

Vậy mấy khách-sạng của chúng tôi hiệu là:

1° Nam-thành Khách-sạng, ở đường colonel Grimaud, số 21 và 23;

2° Nam-Trung-Khách-sạng, ở đường Alsace Lorraine số 103 và 105;

3° Nam-Hưng-thành Khách Lầu, ở đường Amiral Rose, số 18, 20, đều mở thêm rộng rãi sạch sẽ, ngõ hầu khỏi phụ tấm lòng huệ cố của quí khách trong lục-châu.

Mấy tiệm đều ở gần xe lửa Saigon-Mytho Khách-học, chúng tôi sẽ hết lòng tiếp rước, cho vừa ý đồng bào

Nay kính

Quảng-Văn-Hiên

NHÀ HỌA CHƠN-DUNG

ĐẶNG-VĂN-KỲ

17, Rue Martin des Pallières 17

(a côté de la gare de Dakao)

SAIGON

Vẽ kỹ giá vừa — đã đặng nhiều bài khen tặng

Tiệm đèn xanh

Ai còn lạ gì mà không biết tiệm đèn xanh, tại chợ mới Saigon, đủy chà bán vải là tiệm Chiêu Nam Viện! Tiệm nầy bán thiệt rẻ không dâu sánh bằng; Ấy là nói chuyện bán lẻ, chỉ như bán sỉ thì lại có huê-hồng rất cao. Bởi vậy mới dám đại thỉnh rằng:

Cùng một giá thì hàng của CHIÊU NAM-VIỆN tốt hơn; cùng một thứ thì giá của CHIÊU NAM VIỆN rẻ hơn.

Kể nhôn ít món hàng chớ không thể biên ra đây hết được:

Mấy hát từ 23 ₱, 32$, 43$, 52$; dĩa hát cải lưởng, dĩa hát bội, dĩa Quảng-đông, dĩa hát Thổ (Caomên). áo mưa cao su 10$, 12$, 16$, bằng gabardine 14$, 23$, khăn choàn bằng laine, 2$80, bằng tơ 3$50; khăn đóng bằng nhiều bombay 2$50, 3$00; nón nỉ bin lớn 3$80, 4$50, 6$00; bin nhỏ: 3$, 4$, 5$50, đồng hồ đồ kiền như kiền nhà thờ: 44$, 50$, 52$, 55$, 58$, 60$, 70; đồng hồ reo hiệu tây: 2$50; hiệu Huê-kỳ đánh thức 15 hiệp hay một hiệp; 7 thứ thường 3$40, thứ coi ban đêm được 4$90, đồng hồ bỏ túi bằng vàng Huê-kỳ, bảo lảnh 5 năm 7$, bằng loại kim trắng chạy 8 ngày bảo lảnh 8 năm: 8$, đồng hồ deo tay bằng vàng Huê-kỳ hiệu CAR 8$, 10$; bằng loại kim trắng: 10$; đèn rọi (bỏ túi) có pile sẵng: 1$80, 2$20, 2$50, pile riêng 0$40 một cái; chỉ may máy hiệu dầu ngựa (không bán lẻ) 2$ một lố, v. v. còn hàng lụa thì tùy theo giá chợ Thơ và mandat thì để cho.

PHẠM-VĂN-NGỌC

Directeur de la Maison CHIÊU NAM VIỆN.

56, rue Viénot, Saigon.

Téléphone n° 665.

A. DENHOLM

N° 36-38. — Rue Lefèvre — N° 36-38

SAIGON

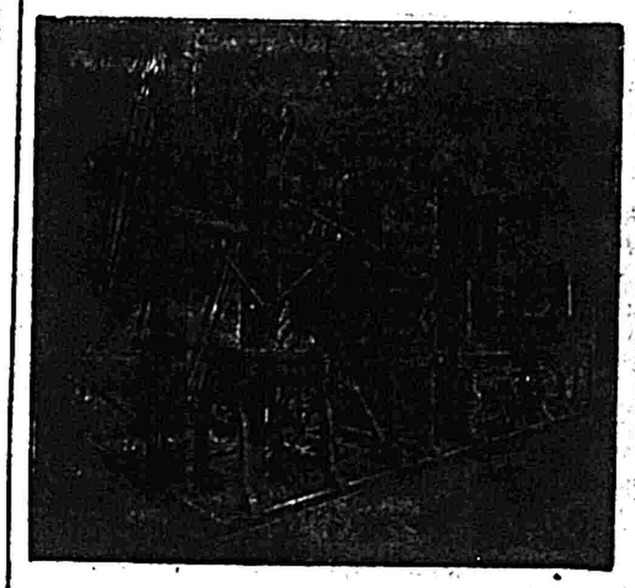

THUỐC NGHỆ VỀ VIỆC RÁP MÁY XAY LÚA GẠO

Đã ráp hơn 20 cái nhà máy từ 10 tấn cho đến 300 tấn ở lại Đông-Pháp.

Làm hết chắc chắn về sự lúa gạo xay ra đặng bao nhiêu và sự bền lỉ chạy tốt của máy móc

NGUYÊN GIÀN MÁY — ĐỒ PHỤ TÙNG — ĐỒ THAY ĐỔI — DÂY TRÂN EMERIE — VÂN VÂN. — MÁY LÀM DẦU, LÀM ĐƯỜNG — MÔ-TƯ — NỒI SỐ DE — VÂN VÂN. — GIÁ PHẢI CHẲNG

MUA MỘT LẦN MỚI BIẾT

Thật vậy. Muốn biết tiệm nào bán rẻ phải cố mua một lần mới biết được. Chúng tôi chẳng hề dám khoe khoan, song chúng tôi dám hứa chắc rằng tiệm chúng tôi vẫn bán rẻ hơn các nơi mà cách tiếp đãi quí khách cũng hết tình niềm nở.

Tại tiệm chúng tôi có bán đồng hồ CARILLON WESTMINSTER đủ thứ. Có bán máy bát xoàn và kiềm, đủ kiểu. máy thật tốt, và có trữ đủ thứ nhiều bài bản. Cung cô trữ nón Casque hiệu «COQ GAULOIS» [illegible] «FORME ANGLAISE» thật chắc thật bền, có những đồ bằng pha lê [illegible] nước, lý, và đồ Aluminium tốt lắm. Chúng tôi lại có trữ bán các thứ đồ [illegible] kỹ, chưn cẩm thạch, cao cổ, thấp cổ, có hoa lỉ da tây, có đồng hồ rẻ đồng [illegible] rất quí, chạy rất đúng giờ máy móc bền bỉ, nên có giấy bảo lảnh 5 năm.

Tiệm chúng tôi có làm Đại lý giầy tây hiệu «ÔNG CỌP» là thứ giầy của hãng Richaud bán lúc trước, có áo sơ mi, cols, régates, mouchoirs, vớ tơ vớ chỉ, đồ các thứ màu, lại có nhiều thứ áo Pardessus cao su và gabardine, đã chắc mà lại rẻ nữa.

Tiệm chúng tôi có bán xe máy hiệu C.A.P. là thứ xe thiên hạ ưa dùng hơn hết, vì nó chắc mà nhẹ, và giá mỗi cái có 43$ thôi.

Chư tôn ở lục châu có dịp đến Saigon xin mời đến xem cửa hàng chúng tôi một lần cho biết, chúng tôi lấy làm hoan nghênh lắm. Và nếu muốn biết ở đâu bán rẻ xin cứ đến.

BAZAR PHAN-THANH-BIÊN

số 54 đường Viénot

giầy phố Chà bán vải ngan Chợmới Saigon

Trần-quang-Xuân

158, rue d'Espagne

(Tại chợ mới Saigon)

BÁN SỈ VÀ BÁN LẺ

Giầy dép Bắc-kỳ.

Đèn diện bỏ túi, và xách đi rọi.

Piles tại lò bên Tây mới gởi qua thật tốt.

Mền nỉ trắng và đỏ thật lông trừu nhiều thứ.

Áo mưa caoutchouc và gabardine đủ cỡ.

Khuôn để hình, đồng hồ, đồ alumium.

Ghế Thonet và các đồ tạp hóa. v. v.

Giầy dép thì có tiệm đóng tại Hà-nội, còn đồ tây thì mua hàng [illegible] bên Pháp-quốc nên bán giá nhẹ

Thi-Thơ

TIỆM THỢ BẠC

NGUYỄN-VĂN-THƠM

Bijoutier, ancienne Maison de

NGUYỄN-VĂN-GIÁO

N° 13, rue Schroeder, Saigon,

Kính cáo cho quí ông quí bà rõ: Nguyên tiệm nầy trước của Nguyễn-văn Giáo, đã qua phần rồi. Nay tôi là Nguyễn-văn-Thơm là em, kế nghiệp cầm làm đồ nữ-trang theo kiểu kiểm thời, những là: trâm, chuyền kiểu, chuỗi, bông tai, nút áo, vàng đôi, kiềng, neo bông, neo đặt, đồng chiếc v... v... Dù thứ theo kiểm thời cũng như ngày trước vậy.

Xin quí ông quí bà, muốn dùng món chi xin dời gót đến tiệm tôi, hay là viết thơ mà gởi cho bổn hiệu, tôi xin theo ý quí ông quí bà muốn cần dùng món chi thì tôi cũng hết lòng cẩn thận mà gởi đến cho quí ông quí bà dùng.

Kính cáo NGUYỄN-VĂN-THƠM

Bijoutier, 13, Rue Schroeder, Saigon.

AI-TÌNH TIỂU THUYẾT

GIỌT LỆ TƯƠNG-TƯ

(Đoạn trường khách dịch thuật)

CHƯƠNG THỨ HAI MƯƠI MỐT

Sanh con những ước về sau,
Người vui bao nhiêu ta sầu bấy nhiêu!

(Tiếp theo)

Lời bàn. — Một đời người con gái chỉ trông cậy vào một người chồng, nhưng nếu không may người chồng chết đi thì lại trông cậy vào con, không có chồng mà có con, còn có thể yên ủi trong khi tuổi già, chớ như nàng Tú-Lan thì chồng đã chết, con lại không có, trong đời người còn biết lấy gì làm hi vọng, vậy cho nên mang dạ chán đời là phải rồi.

CHƯƠNG THỨ HAI MƯƠI HAI

Áo nầy vẫn mặc năm xưa
Mà người ngày trước bây giờ ở đâu?...

Hôm trước nghe tin chị Uyển-Nga sanh con trai, lấy làm mừng cho chị, nhưng lại nghĩ đến cái số phận mình, càng thêm thương cảm, thâu đêm không ngủ được, ngồi chờ tới sáng. Hôm nay sáng dậy gội đầu rửa mặt xong rồi, đương sắp đánh xe đi lại thăm thì bỗng thấy chị Phi-Quỳnh bồng đứa nhỏ lại, đi thẳng ngay vào tư phòng, cười hỏi rằng: sao em dậy trưa thế? Mặt trời đã lên cao ba trượng tôi trang điểm xong rồi mới lại đây, chủ ý là muốn dắc em đến nhà chị Uyển chơi.

Chị Phi-Huỳnh ở trong đám chị em thì lớn tuổi hơn hết, tánh lại thiệt thà ngay thẳng, ta mỗi khi có việc gì đều bàn với chị, hôm nay trong lòng buồn thảm, không biết tỏ cùng ai nhơn gặp chị đây bèn tỏ nỗi lòng với chị, chị Phi-Quỳnh nghe nói, thở dài nói rằng: thương hại cho em Trí cùng ở chung một cái cảnh khổ, em Trí lâu nay người trông càng ngày càng thấy tiều-tụy, ăn sầu nuốt thảm, không có lúc nào vui, chị đã khuyên giải hết điều mà cũng không chịu nghe, đến bây giờ em cũng như vậy, thì còn biết làm sao! Đương khi chị em ta thề nguyền với nhau rằng giàu sang cùng hưởng với nhau; nghèo hèn đứng có quên nhau, hoặc cả hoạn nạn thì phải cứu giúp nhau, mấy sau chị em ai cũng hoàn toàn cả, duy có em và em Trí gặp phải nghịch cảnh như vậy, chị em lấy làm đau lòng xót ruột lắm, nhưng biết sao bây giờ!

Nếu có phải là một gánh nặng, thì chị em cũng vui vẻ với nhau nhưng là một cảnh ngộ nên chị em cũng không phương-thế nào giải thoát được. Ta gượng cười đáp rằng: em mạng bạc thì về phần riêng em chịu, chớ có việc chi đến chị-em, thôi từ sau trở đi ta cũng không nên nói đến nữa, sợ người ta không biết lại ngờ rằng mình có lòng ghen chăng! Nói đoạn đứng dậy thay bận quần-áo, sai con hầu kêu tôn đánh xe lại. Bây giờ thằng nhỏ nhà chị Phi-Quỳnh đã đầy tuổi, mặt mũi sáng sủa, lại đương ba ba bọ nói, trông thật đáng yêu, ta bồng trên tay, hun vào má mà nói: Vì trời cho em được một thằng nhỏ thế nầy, thì em cũng đủ vui lòng rồi. Chị Phi-Quỳnh cười nói rằng: thôi tôi cho nó làm con nuôi em đấy, em có bằng lòng không? Ta cũng cười đáp rằng: nếu được thế thì còn nói gì nữa. — Không mấy chốc tên đánh xe đã lại, ta cùng chị Phi-Quỳnh lên xe đi. Tới nơi thấy những khách đến mừng đông lắm, chị em cũng đã có người đến trước rồi, cùng nhau chào hỏi, câu chuyện hàn-huyên xong rồi, ta cùng chị Phi-Quỳnh bước vào trong phòng thăm chị Uyển. thấy chị nhan sắc cũng có hơi vô-vàng một chút song thần thái thì vẫn như thường, ta đương chực ẵm đứa nhỏ ra coi, thì nó khóc oa oa, chị Phi-uỳnh bèn chia tay ẵm lấy, thì nó nín lặng tức thì, mở mắt trừng trừng ngó ngó những người xung quanh không chớp, ta vuốt vào trán nói rằng cầu-chúc cho em nhỏ nầy ngày sau sẽ trở nên một người giỏi-giắng đúng đắng ghi tên trong sử sách cho xứng đáng là con của chị Uyển và cháu của chị em mình!

Nói đoạn thò tay vào bọc lấy ra một vòng trân châu, đeo vào cổ thằng nhỏ mà nói rằng: là vật của dì cho cháu đó! Chị Uyển Nga trông thấy, vội vàng từ đi nói rằng: sao chị lại cho cháu những vật trân quí như thế, cháu không dám bái lãnh đâu! Ta buồn rầu nói rằng: người góa chồng thì còn giữ những của nầy làm gì mà không tiện dịp cho đi cho rồi!

(Còn nữa)

Cảnh thu di hận

của Ông Dương Tự Nguyên

Truyện một cô gái trẻ tuổi [illegible] bị một ông Tuần giả [illegible] mượn chàm niềm để [illegible] cho chồng [illegible] danh, sau nhờ được một cô [illegible] có tình nghĩa tiếp [illegible] qua khỏi tai nạn. Truyện tả cô chồng cách mạo hiểm và tâm lý của người ta. Sách đã người 300 trang, [illegible] giấy tốt khổ 14 x 21 cm. Giá bán: trừ bưu [illegible] 0$60 [illegible] bưu [illegible] mỗi tập 0$05.

Bán tại hiệu [illegible] số [illegible] Hanoi

Nam Tân [illegible] Rondel Haiphong

SALON DE COIFFURE

Michel Phu

265. Rue d'Espagne, Saigon

Tiệm hớt tóc *Michel Phu* làm kỹ lưỡng và có quạt plafond rất mát mẻ. Cũng có lảnh mua bán vường đất và nhà cửa, và có nấu cơm tháng.

Quí khách Lục-châu có cần dùng đều chi xin đến tiệm Michel Phu mà thương nghị.

DẠY TIẾNG ÂN-LÊ

(Nói chuyện thường và buôn bán)

Viết tắc, Đánh máy, Bút toán.

Lại có dạy theo cách gởi thơ đến học, cho người ở xa.

Thầy có bằng cấp hẳn hòi.

Cách dạy mau hiểu mau thông

Do đường Rousseau số 111 Saigon

Saigon Imprimerie du ĐÔNG-PHÁP THỜI-BÁO — TIRAGE : 5.000 ex. — Le Gérant : NGUYEN-KIM-ĐỊNH

NHỊ-THIÊN-DƯỜNG

ĐẠI DƯỢC PHÒNG

38, Rue de Canton, 38. — CHOLON

Dây thép nói số 658 — Đánh dây thép chỉ để : Nhị-Thiên-Đường, Cholon

CÓ BÁN CÁC THỨ THUỐC CAO, ĐƠN, HOÀN TÁN, RẤT THẦN HIỆU NHƯ SAU NÀY

PHỤ-QUẾ-BÁT-VỊ-HOÀN

Phàm con người mà thấy hỏa hóa bình thì ít hay sanh bịnh.

Bởi vậy cho nên phải dùng lục-vị là đồ nhuận thủy Phụ-quế là vật bổ hỏa mà điều bổ chơn dương.

Vì cái máy sanh huyết đều do nơi trong hỏa, ở trong hai trái thận một điểm chơn dương gọi là mạng môn, tức là chỗ tưởng hỏa ở mà gìn giữ lấy mạng người ; cho nên người mà sanh yểu sống lâu, chết yểu, hoặc có thai cũng không đều do nơi mạng hỏa.

Thuốc nầy bổ bổ thận mạng chơn dương, giúp hỏa trợ tỳ, tiêu tăng ẩm tà, thông trị chơn dương.

Những kẻ tinh huyết khô khan thường hay đau lưng mỏi gối, hoặc kém thủy mà sanh đàm rồi hóa ra chứng ho, hoặc nhức đầu xây xẩm, lỗ tai lùng bùng, chiêm bao di-tinh, khô cổ rát lưỡi, đau răng nhức răng, xanh xao vàng vọt, hoặc thân dưới ngứa ngám sanh ra ghẻ chốc vân vân, các chứng thảy đều dùng được.

Mỗi lần uống bốn chỉ, nóng với nước muối mằng mằng

Kị ăn cái trắng và những đồ lạnh lẽo ngưng trệ.

Chư tôn có mua thì hãy nhìn cái nhãn hiệu ông Phật mập của Nhị-Thiên-Đường thì khỏi lầm đồ giả

Mỗi hộp giá là . . . . 0$35

ĐINH KHẤU LÝ TRUNG HOÀN

Thuốc hườn nầy chuyên trị nam phụ lão ấu, hàng trệ hỏa bất sanh, thổ dương hư khí nhược ; hay đau xốc hông, trạo trực muốn mửa tạng phủ bất điều ăn uống không tiêu ; bịnh hậu khiếm bổ, mạng môn hỏa suy ; tỳ hư vị yếu, đau bụng la chảy ; ăn uống chẳng ngon, bình thể mỏi mệt ; ban đêm hay ho, ban ngày đàm nhiều ; hoặc ăn uống quá độ mà sanh bịnh trúng hàng ; hoặc ăn đồ lạ bỉ lẻo sống sít, ngưng trệ, rồi bất mửa ; hoặc cảm hàng tay chơn run rẩy ; hoặc nguơn khí bất điều, tinh-thần suy kém, v. v.... thảy đều trị được.

Phải dùng nước gừng lát mà uống với thuốc.

Nói tóm một lời là thuốc hườn nầy có tài ôn trung phò dương, hễ uống nó được thường thì nguơn-khí điều hòa, tinh thần bội trương

Bổn đường đã gần công tìm kiếm các thứ dược-liệu cho thiệt tốt thiệt hay phối hiệp lại mà chế ra thứ thuốc hườn nầy, thiệt là công hiệu như thần, bá phát bá trúng.

Chư tôn có mua thì xin phải nhìn cho kỹ cái nhãn hiệu ông PHẬT kẻo lầm đồ giả.

THANH-TÂM NGƯU-HOÀNG-HUỜN

Thuốc nầy chủ trị nam phụ lão ấu, thình lình mê sảng đàm chặn hoặc trúng phong trúng khí bất tỉnh nhơn sự, ngậm miệng cắn răng, con mắt lác lưng, tay chơn quíu rút, trúng thử phát nhiệt, ác khí xông nhâm phát cuồng nhảy nhót, giựt tay giựt chơn ; nhẩu nhác ho hen, long ác nhức đầu ; xây xẩm tối mắt, nhức nhối ói mửa ; hoặc bị sơn phong chướng khí, đau thắt ruột gan ; phong đàm ngăn trệ, khí huất chẳng thông ; thần hồn phách ám, nằm ngủ chẳng yên v. v... Nhứt thiết các chứng bịnh nguy cấp phải dùng thuốc nầy ; ấy là một thứ thuốc khởi tử hồi sanh, phò nguy cứu cấp, công hiệu như thần.

Hễ uống nó vào thì thanh tâm trừ đàm, đã thông cửu khiếu lại tiêu trừ các dịch tức khắc an nhiên.

Chỉ như con nít mà bị ôn kinh phong, cảm mạo phát nhiệt, sanh bịnh dạ đề, khò khè ọc sữa tích trệ đau bụng thảy đều dùng được.

Người lớn mỗi lần phải uống một hườn, như bịnh đau lâu phải uống gia bội ; uống với nước gừng.

Con nít phải uống nửa hườn, nấu lá bạc-hà lấy nước cho uống với thuốc, hoặc hòa với sữa mẹ cho uống, hoặc thoa nơi núm vú mẹ cho nó bú, hiệu nghiệm như thần.

Phương thuốc nầy tổ được Tổ truyền đến nay, bổn đường hằng gia tâm nghiên cứu rồi chọn những thượng phẩm dược liệu tuân y theo phép chế ra mà làm hườn ; uống chứng nào hay chứng nầy.

Kị ăn cá và rau có sống sít lạnh lẽo và cũng kị đồ bằng sắt.

Đờn-bà có thai chẳng nên dùng

GIÁ

Hộp gồm 4 hườn. .	1$00
» 2 » . .	0 50
Hộp cây 4 » . .	1 40
» 2 » . .	0 70

NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG TIÊU-THỰC-HOÀN

Chuyên trị nhứt thiết các chứng bịnh thuộc về bao tử, ăn không tiêu, hoặc ăn đồ sanh lạnh rất nhiều, sanh ra bịnh no hơi, tích-tụ, bần thần, đau bụng, lâu ngày làm cho thân thể gầy mòn yếu đuối, ăn uống không biết mùi. Uống thuốc nầy dần dần khai vị tấn thực, trở nên tinh-thần khoái sảng, khí huyết điều hòa, thật là một phương thuốc chí bửu có danh trong thiên hạ.

CÁCH DÙNG

Dùng với nước trà ;
Mỗi ngày uống 2 lần ;
Mỗi lần uống 2 hoàn ;
Uống trước bữa ăn 15 phút đồng hồ.

Giá mỗi hộp 10 hườn là : 0$50

AN-THAI-HUỜN

Thường người đàn bà có thai khí-huyết suy yếu, không thể giúp dưỡng thai nhi, thì hay sanh ra bịnh ga, nhợn, (ác-trở) chóng mặt, bần thần, hễ nhẹ thì làm ra chứng tiểu sản, lạc sản, ấy cũng bởi khí huyết suy nhược vị khí chẳng hòa, làm cho thai nhi không an mà phải sanh những chứng hư hiểm nghèo, thậm chí không phương điều trị.

Bổn đường nghiên cứu ra hoàn thuốc an thai nầy, cứu những bịnh kể trước đó xưa nay rất nhiều. Vậy những người đàn bà có thai nên phòng bị khi mới có các chứng kể trên đây, cho khỏi lỗi đạo hòa sanh của trời đất, và dùng thuốc nầy trước khi có thai không lo điều chi bất trắc.

Cách dùng — Mỗi lần uống 1 hoàn, sau khi 2 bữa ăn, uống với nước trà. Giá mỗi hộp 2 hườn là. . . 0$30

BẠCH TRƯỢC-CAO

Thuốc nầy để trị các chứng bịnh lậu ; hoặc đái gắt, lậu mủ, hoặc trắng, hoặc vàng, hoặc lậu kê, lậu huyết chảy ra dầm dề, cứ theo phép mà dùng thì hết lại trừ dặng các chứng bịnh độc.

Trị bạch đái hạ rất thần hiệu.— Kị thai.

CÁCH DÙNG

Mỗi ngày uống ba lần, mỗi lần nóng chừng 1 muỗng uống cà-phê. Cử ăn đồ chiên xào, cay nóng nầy, rượu cũng không nên uống.

Mỗi hộp giá là. . . 0$60

Thiệt-nghiệp-xưởng
F. NAM
Đường Pellerin môn bài số 142-144,
SAIGON

Chủ hiệu chuyên việc tu bổ máy [illegible] đủ kiểu.
[illegible] nông và các thứ kim khí [illegible]
[illegible] đủ các thứ khí giai, [illegible] NGHỀ. — Mài dao lớn [illegible] cao vân vân, dùng [illegible] mài thật bén. — *Soudure Autogène.*
[illegible] đồ phụ tùng theo kiểu vở [illegible] thường và đang chữ
[illegible] CHƯỜNG SẮT
VÀ ĐỒ DÙNG NGOẠI HUỀ-VIỆN
LÀM BỞI BẰNG SẮT
[illegible] ngõ và rào sắt, cửa và rào sắt đủ kiểu để rào mả
[illegible] kiểu lạ-mỹ và kiểu thường. [illegible] và chưa khoa thiệt chắc.
[illegible] thần-lôi (paratonnerre), chế tạo và sửa máy móc xe hơi, xe máy hơi.
Làm đồ gởi đi Lục-tỉnh.
Công việc làm kỹ lưỡng mà giá rẻ.

TÂN TÂN HIỆP THÀNH
Ở tại đường Vienot số 40, ngan chợ Saigon mới.
HUỲNH-VĂN-NHUNG, kế-nghiệp
Làm và bán đồ nử trang theo kiểu kiểm thời, làm đẹ mau mà lại khéo, lại có làm ô ăn trầu có chưng bằng đồng xi nikén (Nickelé) qui khách ở Lục-châu nếu cần dùng đồ làm tại tiệm tôi, xin viết thơ thương nghị.
Đồ làm rồi sẽ gởi lập tức Contre Remboursement, nghĩa là đem tiền đến đóng cho nhà thơ mà lấy đồ.
HUỲNH-VĂN-NHUNG cẩn-bạch

XƯỞNG THỢ MỘC CHẠM VÀ CẨN CỦA
M. Michel NGUYỄN HIỆP-HÒA
SÁNG TẠO NĂM 1920.
Xưởng chánh tại LÁI-THIÊU (THUDAUMOT), Quai E. Outrey
Đường mé sông chợ đi ra
TIỆM NGÀNH CÓ TRỮ ĐỦ MÓN.
1° *Mỹ-tho* đường mé sông, nơi bến tàu và xe-hơi, 2° *Tân-thới* đường [illegible] cần tàu cần khách-trú ; 3° Tại *Trà-vinh* đường [illegible], 4° Tại *Bạch-ngưu* đường mé sông, nơi bến tàu.
[illegible] có đóng sẵn đủ thứ bàn, ghế, tủ, văng, đều dùng [illegible] cây [illegible] như Trắc, Cẩm-lai và tủ mà chế tạo nhiều kiểu khéo léo, thợ [illegible] tinh xảo, không hề giả-dối, lấy lâu danh tiếng, được chư quí [illegible] khen ngợi về sự kỹ-càng chắc chắn rất vừa lòng.
Kính mời quí khách đến xem chơi, hoặc mua hay là đặt theo ý, tôi sẵn lòng tiếp rước và hồi âm liền
Mandat và dây thép thì đề : NGUYỄN-HIỆP-HÒA, Laithiêu.

Hàng Bombay
HàngTàu
Hàng Bắc
Đèn dầu lửa
Đèn măn sông
Đèn khí và đủ các đồ phụ tùng đèn khí
Có trữ bán tại tiệm
Trần Quang Nghiêm
200, đường d'Espagne. — SAIGON
GIÁ RẺ KHÔNG THÁCH
15 NĂM THỦ-TÍN

Vinh-đức-Hưng
Tailleur Tonkinois
262 rue d'Espagne Saigon
Civil, militaire et Annamite
may đồ tây và Annam
Tiệm tôi có bán các thứ hàng Bắc hàng Tàu quí ông quí bà có cần dùng thử chi cũng có đủ, đặc may hay là lành đồ may ăn tiền công.
Xin quí ông quí bà e lẻ cố, quá bước tới bổn hiệu, giúp cho người đồng-bang, thì chúng tôi lấy làm cảm đội ơn.
Nay kính

FABRIQUE DE CASQUES FANTAISIE
Vente en gros et en détail
GRAVURE sur MÉTAUX et MARBRE
TRẦN-DUY-BÌNH
42, Boulevard Charner — SAIGON
—:—
TIỆM LÀM NÓN ĐỦ CÁC THỨ
Bán sỉ và bán lẻ
Khắc các thứ con dấu bằng đồng, bản đồng và bản đá cẩm thạch

École NGUYỄN-VĂN-MÙI
DACTYLOGRAPHIE
COMPTABILITÉ · PRATIQUE
(Trường dạy đánh máy viết và biên-chép sổ sách nhà buôn)
10 Rue Martin des Pallières, 10
Face Gare Dakao — SAIGON

Tiệm đóng xe
Sửa xe và bán đồ phụ tùng
đường Luro, môn bài 99 và 101 (Đất-hộ) Saigon
TRẦN-VĂN-HIỆP, chủ tiệm
Kính cùng Lục-châu quí khách đặng tỏ : Tiệm tôi có đóng đủ kiểu xe như là xe mui, xe hai bánh, xe kiến, xe kéo, và cũng có bán các thứ xe cũ sửa lại chắc chắn : có bán đèn xe đủ kiểu, bánh xe cao-su bằng cây giá tị bên tây chở lại, cao-su đặt để thay trong bánh, kiến đèn tây, đồ bắt kế xe chiếc và xe song mã bằng da tây, rất khéo và chắc, có bán yên cỗi, chuông đạp hai tiếng, bình đề thắp đèn khí đá theo xe. Sơn xe và sửa xe.
Cũng xin quí khách có dịp đến Đất-Hộ xin ghé lại tiệm tôi một khi, trước coi công cuộc của tôi làm, sau có cần dùng món chi đa thiểu mua giúp làm ngời, thì tôi rất cảm ơn họ cố. Còn chư quí khách ở xa muốn gởi thơ hỏi thăm món chi cũng giá cả tôi sẵn lòng bầu đáp.
Chủ nhơn cẩn khải.

Tiểu-thuyết

MŨI GƯƠM HIỆP KHÁCH

Dịch-giả : NAM-KIỀU

MỘT THỨ 41

Thường-Nhượng giận chàng Liễu-Tự giả

(Tiếp theo)

Tên cường đạo bèn chạy lại rờ trong mình có mấy lượng bạc lấy hết, rồi lại lột cả quần áo cướp lấy ngựa phóng đi. Đến khi Liễu-Tự tỉnh dậy, mở mắt trông ra thì chỉ thấy dưới bóng trăng mờ mờ, gió thu hiu hắt, một mình giữa nơi rừng rậm đường không, tiền bạc đã mất, quần áo cũng không còn, may sao tánh mạng không can gì, nên lần theo con đường nhỏ mà đi.

Khi bọn gia đinh nhà họ Mễ quất ngựa đuổi theo, vừa đi được hơn hai mươi dặm, thì thấy trước mặt con đường có một người đương cỡi ngựa chạy bay, Lưu-Đồng bèn hối gia đinh đuổi theo cho kịp, và bỏ vây bốn mặt, người kia hoảng sợ, đối địch không rồi, bị bọn gia đinh họ Mễ sấn lại chém nhẩu, té nhào xuống đất, nhìn ra thấy bên bóng người ấy có giắt một con dao nhọn, dòm kỹ ra thì không phải Liễu-Tự, thì lấy làm kinh ngạc vô cùng, bèn đoán ra rằng : Liễu Tự hẳn là bị người nầy giết rồi, nên quần áo tiền bạc cùng con ngựa đều bị người nầy cướp lấy cả. Thôi thế thì cũng được ! Chúng ta cứ lột lấy quần áo và dắc con ngựa đem về làm chứng để lấy công, rồi nói là Liễu-Tự đã bị chúng ta giết rồi là xong việc ! Chúng nhơn đều khen phải, bèn bàn nhau hãy kiếm một nơi ở ngoài thành để yên nghỉ đợi sáng mai sẽ vào thành bẩm lại cùng Mễ-tướng.

Hãy nói về sáng hôm sau Thường Nhượng thức dậy, gội đầu rửa mặt xong rồi, thay quần áo tốt, dẫn một tên người nhà tới dinh Phò-mã.

Khi tới nơi thấy cửa phủ treo đèn kết hoa, trông rất trang hoàng rực rỡ, có hơn mười viên Thái-giám đứng canh, Thường-Nhượng nghĩ thầm trong bụng rằng : người ta sanh ra trên đời, sự giàu sang thiệt không thể đoán trước được, vừa hôm trước đây Liễu hiền-đệ còn là một gả thơ sanh, mà hôm nay đã nghiễm nhiên là một vị Phò mã, vinh hoa phú quí biết là dường nào ! bèn kêu Thái-giám mà bảo rằng : phiền bác vào bẩm với Phò-mã rằng : có Thường Tướng-công lại mừng.

Nội giám vưng lời, vào bẩm với Phò-mã.

Sử-Thông nghe bẩm biết là Thường-Nhượng, thì lấy làm kinh ngạc, mà nghĩ thầm rằng : thằng nầy không biết ở đâu mà lẻn lỏi tới đây, vì bằng bây giờ nó gặp mặt mình thì sự cơ tất là tiết lộ mất, âu là ta phải khước đi mới xong. Nghĩ đoạn, bảo nội giám rằng : nhà ngươi ra bảo tên nào đó rằng : Phò-mã đây công việc rất bận, không có thì giờ đâu mà tiếp những bạng bá vơ ấy, hãy ra cho khỏi cửa !

Nội-giám lại đem những lời ấy ra nói lại cho Thường-Nhượng, Thường Nhượng nghe nói, tức trào máu họng nhưng không có lẻ la lối lên bấy giờ, sợ người ta chê cười, nên chỉ nuốt giận trở về nhà, kêu gia-nhơn nhà họ Liễu đến bảo rằng ; mi đến dinh Phò-mã bảo với ngươi rằng : ta gởi lời mắng cái đứa tiểu-nhơn phụ nghĩa ; cái giống súc sanh vô tình, từ rày đừng có trông nhìn thấy mặt ta nữa.

Người nhà họ Liễu nghe nói kinh ngạc, không hiểu duyên cớ ra sao, vội vàng tới dinh Phò mã bảo cho Liễu Tự biết.

Sử-Thông ở trong phủ, nghe bảo có người nhà họ Liễu tới thăm, sợ sự cơ tiết lộ ra, bèn hạ lịnh cho Thái-giám rằng : không cứ là anh em thân thích gì với Phò mã, đều nhứt thiết không cho một ai vào cả, đợi sau khi 15 ngày làm lễ hoàn hôn rồi, bấy giờ sẽ được phép vào hầu.

Bọn người nhà tới nơi, thấy nội giám truyền ra như vậy, đều buồn rầu trở về.

Hãy nói về Mã-Tuấn một ngày kia đã đi tới kinh, tìm đến dinh Thường Lại-bộ, nói với mấy người nhà canh cửa rằng : các bác vào bảo với Thường công tử rằng : có Mã-Tuấn lại thăm.

Người nhà vội vàng chạy vào bảo với Thường-Nhượng.

Thường-Nhượng đương lúc căm tức Liễu-Tự, nghĩ đến tình nghĩa anh em chẳng ra làm sao, bỗng lại nghe tin Mã-Tuấn đến, còn ngồi thở ra đó chưa chạy ra tiếp thì Mã-Tuấn đã bước vào tới nơi, vội vã hỏi rằng hiền đệ ngồi nghỉ sự chi đó ?

Thường-Nhượng hai hàng nước mắt chảy xuống ròng ròng, ngước đầu lên nói rằng : chết nỗi ! Đại-huynh đến nơi, mà tiểu-đệ không ra nghinh tiếp.

(Còn nữa)

Khắc con dấu bằng đồng, bản đồng và bản cẩm thạch
Gravure sur métaux et marbre
Trần-tam-Chí
Graveur en tous genres
37 rue Catinat 37 Saigon

Kính cáo
QUAN-MINH-CÓ, Rue d'Espagne
Saigon Tại nhà ngủ Nam kỳ
Coi tài-tướng có danh : trước tôi là ở nhà ngủ Lục tỉnh đường d'Espagne n° 206, ở đó xem thì tướng đã lâu rồi và rất có danh khắp lục châu, nay tôi tổ ít hàng báo mà kính cho quí khách hay, tôi định ngày 15 Decembre dọn lại nhà ngủ Nam-kỳ, xin quí khách có đi Saigon thì ghé lại mà xem, xin nhình trước cửa có bàn tay chỉ đỏ và tấm bản của quí khách khen đó mới là phải nhà ngủ Nam-Kỳ. Rue d'Espagne n 156 Saigon.
QUAN-MINH-CÓ.
Rue d'Espagne n° 156 Saigon

HÔTEL RESTAURANT
Đông - Pháp Lữ - quán
72 174, Rue d'Espagne Saigon
Phòng ngủ và bán cơm Annam, rất tưởng tiện cho quí khách phương xa đến Saigon, ở phòng và ăn uống luôn một cỡ.
Le Directeur,
NGUYỄN KHÁNH-CHƠN